

รายงานการวิเคราะห์
เรื่อง การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการ
บรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุด
อัตโนมัติ WALAI AutoLib

นุสีลา ยูมะโซ

งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
ศูนย์บรรณสารสนเทศ
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

๒๕๖๒

คำนำ

รายงานการวิเคราะห์ เรื่อง การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib จะได้มีข้อมูลการลงรายการบรรณานุกรมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความถูกต้อง สามารถนำข้อมูลไปอ้างอิงในการทำผลงานได้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการวิเคราะห์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ที่มีคุณภาพและถูกต้องต่อไป

จัดทำโดย
นางสาวนุสีลา ยุมะไซ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	จ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิเคราะห์	๑
วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
ขอบเขตของการวิเคราะห์	๒
คำจำกัดความเบื้องต้น	๓
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
แนวคิด ทฤษฎี	๕
งานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๙
บทที่ ๓ วิธีการวิเคราะห์	๓๖
ขั้นตอนการดำเนินงาน	๓๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๗
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๗
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์	๓๙
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๕๘
สรุปผลการวิเคราะห์	๕๘
ข้อเสนอแนะ	๖๐
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๒.๑	แหล่งสำคัญของข้อมูลที่กำหนดในการสร้างระเบียบรายการสืบค้นทางบรรณานุกรมรายการสืบค้นทางบรรณานุกรม	๘
ตารางที่ ๒.๒	รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของ Leader	๑๗
ตารางที่ ๒.๓	รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของเขตข้อมูล ๐๐๘	๑๘
ตารางที่ ๒.๔	เขตข้อมูลและรายการที่ตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC๒๑	๒๖
ตารางที่ ๔.๑	แสดงผลการตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน จำแนกตามรายการตรวจสอบการลงรายการแบบ แองโกลอเมริกัน	๓๙
ตารางที่ ๔.๒	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการชื่อเรื่อง	๔๑
ตารางที่ ๔.๓	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ การแจ้งความรับผิดชอบ	๔๒
ตารางที่ ๔.๔	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ ฉบับพิมพ์	๔๓
ตารางที่ ๔.๕	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้องจำแนกตามส่วน/รายการการพิมพ์, การจำหน่าย	๔๓
ตารางที่ ๔.๖	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการลักษณะทางกายภาพ	๔๔
ตารางที่ ๔.๗	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการชื่อชุด	๔๔
ตารางที่ ๔.๘	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการหมายเหตุ	๔๔
ตารางที่ ๔.๙	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการผู้แต่งบุคคล	๔๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๔.๑๐	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบ แองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการผู้แต่งนิติบุคคล	๔๕
ตารางที่ ๔.๑๑	แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกล อเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการเลขมาตรฐานหนังสือ สากล ISBN	๔๖
ตารางที่ ๔.๑๒	แสดงจำนวนรายการทั้งหมดที่ตรวจสอบ จำแนกตามเขตข้อมูล	๔๖
ตารางที่ ๔.๑๓	ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 จำแนกตาม รายละเอียดในแต่ละเขตข้อมูลความยาวคงที่	๔๘
ตารางที่ ๔.๑๔	ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 จำแนกตาม รายละเอียดในแต่ละเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่	๔๙
ตารางที่ ๔.๑๕	แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘ ส่วนนำ) จำแนกตามตำแหน่งการลงรายการ	๕๑
ตารางที่ ๔.๑๖	แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูล ความยาวไม่คงที่	๕๑
ตารางที่ ๔.๑๗	แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูล ความยาวไม่คงที่	๕๓
ตารางที่ ๔.๑๘	แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูล ความยาวไม่คงที่	๕๓
ตารางที่ ๔.๑๙	แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูล ความยาวไม่คงที่	๕๔
ตารางที่ ๔.๒๐	แสดงผลการตรวจสอบการพิมพ์ จำแนกตามเขตข้อมูล ความยาวคงที่	๕๕
ตารางที่ ๔.๒๑	แสดงผลการตรวจสอบการพิมพ์ จำแนกตามเขตข้อมูล ความยาวไม่คงที่	๕๕
ตารางที่ ๔.๒๒	แสดงตัวอย่างของการพิมพ์ไม่ถูกต้อง จำแนกตามการลงรายการ ตามรูปแบบ MARC21	๕๗

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

ภาพที่ ๑ แสดงเขตข้อมูล ตัวบ่งชี้ และรหัสเขตข้อมูลย่อย

๒๕

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิเคราะห์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้มีการบริการทรัพยากรสารสนเทศหลายหลายสาขาวิชา อาทิ ความรู้ทั่วไป ปรัชญา ศาสนา การศึกษา ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศิลปะและนันทนาการ วรรณกรรมและวรรณคดี ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ เป็นต้น เพื่อรองรับการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย และในส่วนของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ มีหน้าที่ ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์หมวดหมู่และลงรายการบรรณานุกรมในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ การจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศก่อนนำออกให้บริการ การพิมพ์สัน การซ่อมและบำรุงรักษาสภาพทรัพยากรสารสนเทศ และการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเข้าระบบคลังปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา การจัดการทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ใช้ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) มาใช้ในการกำหนดเลขหมู่หนังสือ และกำหนดหัวเรื่องเพื่อให้สามารถค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศได้ และมีการลงรายการบรรณานุกรมสารสนเทศลงในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ที่มีชื่อว่า WALAI AutoLib ซึ่งศูนย์บรรณสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้เริ่มนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib เริ่มใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องจากระบบมีการค้นคืนสารสนเทศที่สะดวก รวดเร็ว รองรับการทำงานสหบรรณานุกรม (Union Catalog) เป็นต้น

การลงรายการทางบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศ คือ การลงรายละเอียดข้อมูลทางบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศ เพื่ออธิบายลักษณะทรัพยากรสารสนเทศ โดยบรรณารักษ์จำเป็นต้องวิเคราะห์เนื้อหาของสารสนเทศ เพื่อกำหนดการลงรายการและกำหนดค่าเพื่อใช้เป็นตัวแทนของเนื้อหา อันจะเป็นช่องทางการเข้าถึงรายการทางบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องตรงตามความต้องการ ดังนั้นการลงรายการทางบรรณานุกรมจำเป็นต้องมีมาตรฐาน โดยยึดหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการลงรายการทางบรรณานุกรมแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (AACR2 : Anglo American Cataloging Rules ๒ Edition) และมาตรฐานการลงรายการที่เครื่องคอมพิวเตอร์อ่านได้ (MACHINE READABLE CATALOGING-MARC) ซึ่งจำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของการลงรายการบรรณานุกรมในฐานข้อมูลห้องสมุดอัตโนมัติ โดยใช้โปรแกรม MARC Analyzer เนื่องจากการปฏิบัติงานแต่ละปีมีการกำหนดค่าเป้าหมายของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์และงานวิจัยของบุคลากร ซึ่งภาระงานที่บุคลากรได้รับ ยังมีภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้ จึงทำให้การปฏิบัติงานเร่งรีบและให้สำเร็จตามค่าเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งรายละเอียดทางบรรณานุกรมมีจำนวนมากพอสมควร ดังนั้นความผิดพลาดของการลงรายการอาจเกิดขึ้นได้เสมอ การตรวจสอบคุณภาพของการลงรายการ

บรรณานุกรมนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ข้อมูลทางบรรณานุกรมต้องถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ สามารถเข้าถึงรายการได้เหมาะสม และเป็นรายการที่ทันสมัย หากข้อมูลที่น่าเข้าไปในฐานข้อมูลไม่ถูกต้อง เช่น การลงรายการในเขตข้อมูลผิด สะกดคำไม่ถูกต้องหรือพิมพ์ข้อมูลผิด พิมพ์ตกหล่น กำหนดหัวเรื่องไม่ครบถ้วนและไม่ทันสมัย ฯลฯ จะทำให้เกิดปัญหาต่อผู้ใช้บริการค้นหาข้อมูลไม่พบ หรือทำให้ได้รับข้อมูลที่ผิดพลาด ดังนั้น ห้องสมุดจะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลรายการบรรณานุกรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริการเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้เขียนจึงมีความสนใจในเขียนรายงานการวิเคราะห์ เรื่อง วิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์

เพื่อวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib มีข้อมูลการลงรายการบรรณานุกรมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความถูกต้อง สามารถนำข้อมูลไปอ้างอิงในการทำผลงานได้

ขอบเขตของการวิเคราะห์

ในการศึกษาวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ จำนวน ๒๘๗ ระเบียบ ครอบคลุม การลงรายการตามหลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกัน AACR2 การลงรายการตามรูปแบบ MARC21 และการตรวจสอบการพิมพ์ของข้อมูลแต่ละเล่ม (Item)

คำจำกัดความเบื้องต้น

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib หมายถึง โปรแกรมที่ใช้ในการทำรายการบรรณานุกรม (Cataloging) เพื่อใช้ในการจัดการข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

การลงรายการทางบรรณานุกรมงานวิจัย หมายถึง การลงรายละเอียดข้อมูลทางบรรณานุกรมตามเขตข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ๐๐๘ คือ เขตข้อมูล Leader ๒) ๐๒๐ คือ เขตข้อมูลเลขมาตรฐานหนังสือสากล (International Standard Book Number – ISBN) ๓) ๐๘๒ คือ เขตข้อมูล Dewey Call Number สำหรับระบุเลขเรียกหนังสือระบบดิวอี้ ๔) ๑๐๐ คือ เขตข้อมูล ชื่อบุคคลที่เป็นรายการหลัก ๕) ๒๔๕ คือ เขตข้อมูล ชื่อเรื่อง ๖) ๒๔๖ คือ เขตข้อมูลชื่อเรื่องที่แตกต่าง ๗) ๒๖๐ คือ เขตข้อมูล พิมพ์ลักษณะ หรือ ข้อมูลการพิมพ์ ๘) ๓๐๐ คือ เขตข้อมูล ลักษณะทางกายภาพของหนังสือ ๙) ๕๓๖ คือ เขตข้อมูล หมายถึงเหตุเกี่ยวกับเงินทุน ๑๐) ๖๕๐ คือ เขตข้อมูล หัวเรื่อง ๑๑) ๗๐๐ คือ เขตข้อมูล รายการเพิ่มผู้แต่ง ๑๒) ๗๑๐ คือ เขตข้อมูล รายการเพิ่มชื่อนิติบุคคล

การลงรายการทางบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ หมายถึง การลงรายละเอียดข้อมูลทางบรรณานุกรมตามเขตข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ๐๐๘ คือ เขตข้อมูล Leader ๒) ๐๒๐ คือ เขตข้อมูลเลขมาตรฐานหนังสือสากล (International Standard Book Number – ISBN) ๓) ๐๘๒ คือ เขตข้อมูล Dewey Call Number สำหรับระบุเลขเรียกหนังสือระบบดิวอี้ ๔) ๑๐๐ คือ เขตข้อมูล ชื่อบุคคลที่เป็นรายการหลัก ๕) ๒๔๕ คือ เขตข้อมูล ชื่อเรื่อง ๖) ๒๔๖ คือ เขตข้อมูลชื่อเรื่องที่แตกต่าง ๗) ๒๖๐ คือ เขตข้อมูล พิมพ์ลักษณ์ หรือ ข้อมูลการพิมพ์ ๘) ๓๐๐ คือ เขตข้อมูล ลักษณะทางกายภาพของหนังสือ ๑๐๐ เขตข้อมูล เขตข้อมูล ชื่อบุคคลที่เป็นรายการหลัก ๙) ๕๐๒ เขตข้อมูล หมายเหตุเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ ๑๐) ๕๓๖ เขตข้อมูล หมายเหตุเกี่ยวกับหน่วยงานที่ให้ทุนสนับสนุน ๑๑) ๖๕๐ เขตข้อมูล หัวเรื่อง ๑๒) ๗๐๐ เขตข้อมูล รายการเพิ่มผู้แต่ง ๑๓) ๗๑๐ เขตข้อมูล รายการเพิ่มนิติบุคคล

หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกัน AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo American Cataloging Rules 2 Edition) หมายถึง รูปแบบในการลงรายการบรรณานุกรมแบ่งออกเป็น ๘ ส่วน คือ ๑) ส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ ๒) ส่วนฉบับพิมพ์ ๓) ส่วนรายละเอียดเฉพาะวัสดุ หรือประเภทของสิ่งพิมพ์ ๔) ส่วนการพิมพ์ การจำหน่าย ฯลฯ ๕) ส่วนลักษณะทางกายภาพ ๖) ส่วนชุด ๗) ส่วนหมายเหตุ ๘) ส่วนเลขมาตรฐานและข้อความที่เกี่ยวกับการได้รับ

MARC (Machine-Readable Catalog) หมายถึง รหัสหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อระบุคุณลักษณะข้อมูลภายในระเบียบและเพื่อใช้ในการจัดการข้อมูลในระเบียบ ประกอบด้วย ๑) ป้ายระเบียบ (Leader) เป็นข้อมูลส่วนแรกที่ปรากฏใน MARC มีความยาวคงที่ คือจำนวน ๒๔ ตำแหน่ง (เริ่มตั้งแต่ตำแหน่งที่ ๐๐ ถึงตำแหน่งที่ ๒๓) ประกอบด้วยตัวเลขและรหัสที่อยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ๒) เขตข้อมูล ๐๐๘ เป็นเขตข้อมูลที่มีความยาวคงที่ ๔๐ ตำแหน่ง ใช้ในการบันทึกรหัสของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ หรือลักษณะพิเศษทางบรรณานุกรม ๓) หมายเลขเขตข้อมูล (Tags) ประกอบด้วยตัวเลข ๓ หลักตามด้วยชื่อของเขตข้อมูล มีทั้งหมด ๑๐ กลุ่มตั้งแต่ ๐XX – ๙XX ๐XX ๔) ตัวบ่งชี้ (Indicators) เป็นรหัสที่ใช้อักษร ๒ ตำแหน่งตามหลังเขตข้อมูล ได้ทั้งตัวเลข (๐-๙) แต่ถ้าตำแหน่งใดไม่กำหนดให้ใช้จะเป็นค่าว่าง ๕) เขตข้อมูลย่อย (Subfield Code) รหัสที่เป็นอักษร ๒ ตัวที่อยู่ข้างใน Tag ด้านหน้าข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องหมายแทนเขตข้อมูลย่อย แล้วตามด้วยชื่อเขตข้อมูลย่อย ซึ่งเป็นตัวอักษรพิมพ์เล็ก

การตรวจสอบการลงรายการบรรณานุกรม หมายถึง การพิจารณาความถูกต้อง/ผิดพลาดของรายการที่ลงในเขตข้อมูลต่าง ๆ ในประเด็นต่อไปนี้ ส่วนที่ ๑ การลงรายการตามรูปแบบ MARC21 เป็นการพิจารณาความถูกต้องผิดพลาดของการลงรายการในเขตข้อมูลต่าง ๆ โดยแยกตรวจสอบออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) การลงรหัสในเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘) ๒) การลงรายการในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐-๗XX) ส่วนที่ ๒ การลงรายการตามหลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ.๑๙๙๘ โดยการตรวจสอบจะพิจารณาตามกฎเอเอสไออาร์ 2 อาร์

โปรแกรม MARC Analyzer หมายถึง โปรแกรมสำหรับตรวจสอบความถูกต้องในการลงรายการตามมาตรฐานการลงรายการ (MARC) เพื่อให้รายการบรรณานุกรมมีความถูกต้องและมีความ

สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีการกำหนดเงื่อนไข (Syntax) ในการตรวจสอบ คือ ๑) A = Mandatory if applicable – จำเป็นต้องลงรายการ ในกรณีที่มีปรากฏในแหล่งข้อมูล เช่น ๐๒๐, ๑xx, ๒๕๐, ๒๖๐ เป็นต้น ๒) M = Mandatory – จำเป็นต้องมี เช่น Leader, ๐๐๘, ๒๔๕, ๓๐๐ เป็นต้น ๓) O = Optional – ทางเลือกเพิ่มเติม เช่น กลุ่มที่เป็น Authority tag เป็นต้น

วิทยานิพนธ์ หมายถึง ผลงานทางวิชาการของนักศึกษาปริญญาโท ปริญญาเอกที่จบการศึกษาในมหาวิทยาลัย

งานวิจัย หมายถึง ผลงานทางวิชาการของอาจารย์และบุคลากรในสถาบันต่าง ๆ

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ผู้จัดทำได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องมีประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์การลงรายการการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo American Cataloging Rules ๒ Edition)
๒. หลักเกณฑ์การลงรายการบรรณานุกรมตามรูปแบบ MARC21
๓. การตรวจสอบคุณภาพของรายการบรรณานุกรม
๔. การตรวจสอบการลงรายการบรรณานุกรมโดยใช้โปรแกรม MARC Analyzer

หลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo American Cataloging Rules ๒ Edition)

๑. การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo American Cataloging Rules ๒ Edition)

เป็นหลักเกณฑ์การลงรายการทางบรรณานุกรมที่มีการใช้อย่างกว้างขวางในห้องสมุดและหน่วยงานบริการสารสนเทศทั่วโลก ซึ่งเป็นมาตรฐานในการลงรายการทางบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นสื่อความหมายให้ตรงกัน ไม่ว่าจะสารสนเทศนั้นจะจัดทำหรือใช้ในทีใดประเทศใด ภาษาใดก็ตาม สามารถใช้สารสนเทศร่วมกัน และแลกเปลี่ยนกันได้จัดพิมพ์ครั้งที่ ๑ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๗ และ ได้มีการปรับปรุง และแก้ไขเพิ่มเติมอยู่เสมอ ปัจจุบันเป็นฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. ๑๙๙๘ (Anglo-American Cataloging Rules, 2nd ed. ๑๙๙๘ Revision) หรือเรียกอย่างย่อว่า AACR2R จัดทำโดยความร่วมมือของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน คณะกรรมการลงรายการของประเทศออสเตรเลียและของประเทศแคนาดา สมาคมห้องสมุดอังกฤษและหอสมุดแห่งชาติอังกฤษ หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน โดยอาศัยมาตรฐานสากลการลงรายการบรรณานุกรม (ISBD) เป็นหลัก ปัจจุบันกล่าวได้ว่า ISBD เป็นส่วนเดียวกับ AACR2R

AACR2R ได้กำหนดรูปแบบในการลงรายการบรรณานุกรมออกเป็น ๘ ส่วน คือ ๑) ส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ ๒) ส่วนฉบับพิมพ์ ๓) ส่วนรายละเอียดเฉพาะวัสดุ หรือประเภทของสิ่งพิมพ์ ๔) ส่วนการพิมพ์ การจำหน่าย ฯลฯ ๕) ส่วนลักษณะทางกายภาพ ๖) ส่วนชุด ๗) ส่วนหมายเหตุ ๘) ส่วนเลขมาตรฐานและข้อความที่เกี่ยวกับการได้รับ

การทำรายการแบบ AACR2 หรืออาจเรียกว่า AACR2R ใช้ในการทำรายการหนังสือและเน้นการใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกและสืบค้นข้อมูลทางบรรณานุกรม AACR2 จึงเป็นที่นิยมใช้ไปทั่วโลกเป็นผลให้ การทำรายการและการสืบค้นข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือในห้องสมุดทำได้อย่างรวดเร็วมาก โดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเข้ามาแทนที่ การบันทึกและสืบค้นจากบัตรรายการ การจัดทำหรือการสร้างระเบียบรายการสืบค้นทางบรรณานุกรม (วิภา โภยสุขโข, ๒๕๔๖ : ๓๓-๓๕) ประกอบด้วยข้อมูลการทำรายการ ๓ ส่วนด้วยกัน คือ

๑.๑ รายการทางบรรณานุกรม หรือรายการพรรณนา (Bibliographic Description Cataloging) แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑.๑ รายการหลักหรือรายการนำ (Heading) โดยทั่วไปได้แก่ ชื่อผู้แต่งที่เป็นชื่อบุคคล หรือชื่อนิติบุคคลที่เป็นรายการแรก หรือชื่อเรื่องกรณีที่ไม่มีผู้แต่งสำคัญ หรือพบว่าไม่มีผู้แต่ง

๑.๑.๒ รายการบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศโดยทั่วไปคือรายละเอียดข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือแบ่งออกเป็น ๘ ส่วน (Area) ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ (Title and Statement of Responsibility Area) ประกอบด้วย รายการเกี่ยวกับชื่อเรื่องผู้รับผิดชอบทั้งที่เป็นบุคคลและนิติบุคคล

ส่วนที่ ๒ ส่วนฉบับพิมพ์ (Edition Area) ประกอบด้วย รายการทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับฉบับพิมพ์ของสารนิเทศที่ทำรายการ

ส่วนที่ ๓ ส่วนรายละเอียดเฉพาะวัสดุ (Material or Type of Publication Specific Details Area) ประกอบด้วย รายการที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดเฉพาะวัสดุหรือประเภทของ สิ่งพิมพ์ เช่น มาตรฐานของแผนที่

ส่วนที่ ๔ ส่วนการพิมพ์ การจำหน่าย ฯลฯ (Publication, Distribution, etc. Area) ประกอบด้วย รายการที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์ การจำหน่าย ฯลฯ ข้อมูลสำคัญ เช่น สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ เป็นต้น

ส่วนที่ ๕ ส่วนลักษณะทางกายภาพ (Physical Description Area) ประกอบด้วย รายการที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะรูปร่างของวัสดุ เช่น จำนวนหน้า ภาพประกอบ ความสูง เป็นต้น

ส่วนที่ ๖ ส่วนชุด (Series Area) ประกอบด้วย รายการที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อชุด หมายเลขลำดับในชุด เป็นต้น

ส่วนที่ ๗ ส่วนหมายเหตุ (Note Area) ประกอบด้วยรายการที่ให้ข้อมูลสำคัญ แต่ไม่สามารถลงรายการ ส่วนที่ ๑-๖ ได้

ส่วนที่ ๘ ส่วนเลขมาตรฐานและคำที่ บอกถึงสิ่งที่ได้มา (Standard Number and Terms of Availability Area) ประกอบด้วย รายการข้อมูลเกี่ยวกับเลขมาตรฐาน และการ ได้รับ เช่น เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) ราคา เป็นต้น

๑.๒ รายการเนื้อหา เป็นรายการช่วยในการสืบค้น ประกอบด้วย

๑.๒.๑ เลขเรียกหนังสือ (Call Number) เป็นสิ่งที่บอกให้ทราบว่าวัสดุสารสนเทศ ที่ต้องการอยู่ที่ใด เลขเรียกหนังสือ ประกอบด้วย

๑) เลขหมู่ (Classification Number) ปัจจุบันนิยมใช้ ๒ ระบบ คือเลขหมู่ ระบบรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification- LCC) และเลขหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification- DDC) เลขหมู่ เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงเนื้อหาของหนังสือ ซึ่งหากมี เนื้อหาเดียวกันก็จะได้สัญลักษณ์เดียวกัน สัญลักษณ์จะซ้ำกัน จึงใช้เลขผู้แต่ง หรือเลขหนังสือใส่เพิ่ม เข้าไป เพื่อให้สัญลักษณ์มีความเฉพาะมากขึ้น

๒) เลขผู้แต่ง (Author Number) หรือเลขหนังสือ (Book Number) โดยทั่วไป คือ เลขผู้แต่ง (Author Number) กรณีที่ใช้ผู้แต่งเป็นรายการหลักตามด้วยตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่อง หรือเลขชื่อเรื่อง (Title Number) กรณีที่ใช้ชื่อเรื่องเป็นรายการหลักเพื่อให้มีความเฉพาะ ยิ่งขึ้นและป้องกันการซ้ำซ้อน

๓) ปีที่พิมพ์หรือปีที่ผลิตจะใช้ระบุสำหรับหนังสือที่มีผู้แต่งคนเดียวกัน ชื่อ เรื่องเหมือนกัน แต่มีปีพิมพ์หรือปีที่ผลิตคนละครั้ง ให้ระบุปีพิมพ์หรือปีที่ผลิตไว้ด้วย เพื่อให้มีความ เฉพาะยิ่งขึ้นและป้องกันการซ้ำซ้อน

๑.๒.๒ หัวเรื่อง (Subject) เป็นรายการที่เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือการกำหนดหัว เรื่อง จะต้องครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือเพราะเป็นเครื่องมือนำไปสู่หนังสือที่ต้องการได้สะดวกและ รวดเร็วรายการหัวเรื่องของหนังสือแต่ละรายการ เช่น หนังสือแต่ละเล่มอาจมีหัวเรื่องมากกว่า ๑ หัวเรื่อง ได้หากมีเนื้อหาหลายเนื้อหา ในการกำหนดหัวเรื่องจะต้องใช้หัวเรื่องที่เป็นมาตรฐาน เช่น หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

๑.๓ รายการเพิ่ม (Added Entries) ให้ลงรายการเพิ่มตามลำดับดังนี้

๑.๓.๑ รายการเพิ่มชื่อบุคคล ชื่อนิติบุคคล ทำรายการเพิ่มชื่อบุคคลและชื่อนิติบุคคล ที่ไม่ได้ลงเป็นรายการหลัก

๑.๓.๒ รายการเพิ่มชื่อเรื่อง ทำรายการเพิ่มให้แก่ชื่อเรื่องของงานที่ลงรายการหลัก ด้วยชื่อบุคคลหรือชื่อนิติบุคคล

๑.๓.๓ รายการเพิ่มชื่อชุด ทำรายการเพิ่มชื่อชุด ถ้าชื่อชุดช่วยให้งานนั้นรวมอยู่ในชุด เดียวกันและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้

๑.๓.๔ รายการแนวสืบค้น (Tracing) เป็นรายการที่แจ้งให้ทราบว่า มีจุดสืบค้น (Access Point) อะไรบ้างที่จะช่วยให้เข้าถึงวัสดุชิ้นนั้น ประกอบด้วย หัวเรื่องและรายการเพิ่มเติมต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ รายการเพิ่มชื่อผู้แต่งร่วม รายการเพิ่มชื่อบรรณาธิการ รายการเพิ่มชื่อนิติบุคคล รายการเพิ่มชื่อเรื่อง (ที่ไม่ได้ลงไว้เป็นรายการหลัก) รายการเพิ่มชื่อชุดและรายการโยงตามลำดับ

ทั้งนี้ข้อมูลที่จะมาสร้างระเบียบรายการสืบค้นทางบรรณานุกรมดังกล่าวข้างต้น จะต้องนำมาจากแหล่งข้อมูลที่กำหนด (Prescribed Sources of Information) ดังแสดงในตาราง ๒.๑ หากนำข้อมูลมาจากแหล่งอื่น ๆ ที่มีข้อมูลที่ตัวเล่มหนังสือหรือกำหนดขึ้นเอง จะต้องใส่เครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยมใหญ่ [ ] กำกับไว้

ตารางที่ ๒.๑ แหล่งสำคัญของข้อมูลที่กำหนดในการสร้างระเบียบรายการสืบค้นทางบรรณานุกรม

ส่วน	แหล่งสำคัญของข้อมูลที่กำหนด
- ส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ	หน้าปกใน
- ฉบับพิมพ์	หน้าปกใน, หน้าหลังหน้าปกใน
- การพิมพ์ การจำหน่าย	หน้าปกใน, ส่วนนำอื่น ๆ* และการแจ้งตอนท้ายเล่ม
- ลักษณะทางกายภาพ	สิ่งพิมพ์ทั้งเล่ม
- ชุด	
- รายละเอียดเฉพาะวัสดุ	
- หมายเหตุ	แหล่งใดก็ได้
- เลขมาตรฐาน	

* หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือซึ่งอยู่ตอนต้นเล่ม คือ หน้าปกใน หน้าหลังหน้าปกใน หน้าอื่น ๆ ที่อยู่ก่อนหน้าปกใน และปกหนังสือ

๒. การลงรายการบรรณานุกรมหนังสือ

การลงรายการบรรณานุกรมหนังสือของหลักเกณฑ์ AACR2R ประกอบด้วย ๗ ส่วน (ธิดาพร สายทะโชติ, ๒๕๕๓ : ๓๓-๓๗) โดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ

มีหลักเกณฑ์การลงรายการ ดังนี้

๑. การลงรายการชื่อเรื่อง

๑.๑ ลงรายการชื่อเรื่องจริง ได้แก่ ชื่อเรื่องสำคัญและเด่น (Chief Name) ของหนังสือบางประเภทอาจมีชื่อเรื่องจริง ชื่อเรื่องย่อ และชื่อเรื่องเทียบเคียง ซึ่งเป็นชื่อเรื่องที่ สนับสนุนชื่อเรื่องจริง หรือบางกรณีอาจมีชื่อเรื่องมากกว่าหนึ่งภาษา หรือชื่อเรื่องภาษาอื่น ๆ เป็นชื่อเรื่องเทียบเคียงด้วย

๑.๒ การลงรายการคำระบุประเภทวัสดุเป็นทางเลือก ผู้ปฏิบัติงานลงรายการใน ประเทศไทย
ไทยไม่นิยมลงรายการคำระบุประเภทวัสดุที่เป็นหนังสือ ซึ่งใช้คำว่า [text]

๑.๓ ลงรายการชื่อเรื่องตามที่ปรากฏในแหล่งข้อมูลทุกถ้อยคำ ตามลำดับและ ตัวสะกด
แต่ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องหมายวรรคตอนและอักษรตัวใหญ่ตาม เช่น The materials of
architecture

๑.๔ ย่อชื่อเรื่องจริงที่ยาวให้สั้นได้เฉพาะกรณีที่ไม่ทำให้เสียข้อความสำคัญ โดยห้ามตัด ๕
คำแรกของชื่อเรื่องจริง และให้ใช้เครื่องหมาย (...) แทนข้อความที่ตัด

๑.๕ ถ้าชื่อเรื่องไม่ปรากฏในแหล่งสำคัญของข้อมูล แหล่งอ้างอิง หรือแหล่งอื่น ๆ ให้
กำหนดชื่อเรื่องขึ้น โดยการพิจารณาเนื้อเรื่องต่าง ๆ และให้ลงชื่อเรื่องที่หามาได้ หรือ คิดขึ้นเองไว้ใน
วงเล็บใหญ่ ([ ])

๒. การลงรายการแจ้งความรับผิดชอบ

๒.๑ การแจ้งความรับผิดชอบ คือ การลงรายการข้อมูลเกี่ยวกับผู้แต่งหรือ ผู้รับผิดชอบ
เนื้อหาที่ปรากฏเด่นชัด จากแหล่งข้อมูลที่กำหนดของวัสดุสารสนเทศ

๒.๒ ถ้าไม่มีการแจ้งความรับผิดชอบปรากฏเด่นชัด ห้ามกำหนดขึ้นเอง หากจำเป็นต้องลง
รายการให้ลงไว้ในส่วนหมายเหตุ

๒.๓ การแจ้งความรับผิดชอบเกี่ยวกับบุคคล หรือนิติบุคคล ที่ทำหน้าที่เหมือนกัน หรือ
รับผิดชอบในระดับเดียวกัน อาจมีมากกว่า ๑ ชื่อได้ หากมีมากกว่า ๓ ชื่อ ให้ลงรายการเฉพาะ ชื่อ
แรกและต่อด้วย ... [และคนอื่น ๆ] หรือ ... [และคณะ] ในภาษาไทย

ส่วนที่ ๒ ส่วนฉบับพิมพ์

หลักเกณฑ์การลงรายการฉบับพิมพ์ของงานที่แตกต่างจากฉบับพิมพ์ครั้งอื่น ๆ หรือฉบับพิมพ์
ที่มีการพิมพ์ครั้งใหม่ แต่กรณีที่มีการพิมพ์ใหม่และยังปรากฏว่ามีเนื้อหาของหนังสือเหมือนเดิม จะไม่
เรียกว่าฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ มีหลักเกณฑ์การลงรายการดังนี้

๑. ให้แจ้งฉบับพิมพ์ตามที่ปรากฏในหนังสือ โดยใช้อักษรย่อตามมาตรฐานที่กำหนดใน
AACR2R

๒. ถ้ามีบุคคลหรือนิติบุคคลที่รับผิดชอบสำหรับฉบับพิมพ์ใดฉบับพิมพ์หนึ่ง โดยเฉพาะและไม่
เหมือนฉบับแรก ให้ลงรายการแจ้งความรับผิดชอบหลังฉบับพิมพ์

ส่วนที่ ๓ ส่วนการพิมพ์ การจำหน่าย ฯลฯ

มีหลักเกณฑ์การลงรายการ ดังนี้

๑. การลงรายการสถานที่พิมพ์ สถานที่จำหน่าย ฯลฯ

๑.๑ ให้ลงสถานที่พิมพ์ สถานที่จำหน่าย ฯลฯ ตามที่ปรากฏในแหล่งข้อมูลที่กำหนด หากปรากฏว่าสถานที่พิมพ์มีมากกว่า ๑ แห่ง ให้ลงรายการตามที่ปรากฏในลำดับแรก

๑.๒ ให้ลงชื่อประเทศ ชื่อรัฐ หรือจังหวัด ฯลฯ กำกับ ในกรณีที่ต้องการระบุ เพื่อให้เห็นความแตกต่างจากสถานที่อื่น ๆ ที่มีชื่อเหมือนกัน

๑.๓ ชื่อสถานที่พิมพ์ สถานที่จำหน่าย ไม่ทราบแน่นอน ให้ลงสถานที่ที่น่าจะเป็น โดยใช้ภาษาเดียวกับแหล่งสำคัญของข้อมูล ใส่เครื่องหมายคำถามกำกับไว้ในวงเล็บเหลี่ยม เช่น [ธรรมสภา]

๑.๔ ถ้าไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สถานที่จำหน่าย หรือหาสถานที่ที่น่าจะเป็นไป ไม่ได้ ให้ลงคำว่า ม.ป.ท. โดยใช้วงเล็บเหลี่ยมกำกับไว้ ซึ่งหมายความว่า ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ ความรู้เพื่อสุขภาพ / คณะแพทย์จากคอลัมน์หมอบ้านเมือง. [ม.ป.ท.]

๒. สำนักพิมพ์ ผู้จำหน่าย ฯลฯ

๒.๑ ให้ลงรายการสำนักพิมพ์ ผู้จัดจำหน่าย ฯลฯ ในรูปแบบที่สั้นที่สุด และรู้จักกันแพร่หลาย เช่น ไทยวัฒนาพานิช แทน บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

๒.๒ ชื่อสำนักพิมพ์ ผู้จัดจำหน่าย ฯลฯ ถ้ามีมากกว่า ๑ ชื่อ ให้ลงรายการชื่อแรก แต่ต้องสัมพันธ์กับสถานที่พิมพ์

๒.๓ ถ้าไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ ชื่อผู้จำหน่าย ให้ลงคำว่า ม.ป.พ. โดยใช้วงเล็บใหญ่กำกับไว้ หมายความว่า ไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ ผู้จัดจำหน่าย ฯลฯ

กรุงเทพฯ : [ม.ป.พ.]

หมายเหตุ กรณีไม่ปรากฏทั้งสถานที่พิมพ์ และชื่อสำนักพิมพ์ให้ลงว่า

[ม.ป.ท. : ม.ป.พ.]

๓. ปีที่พิมพ์ ปีที่จำหน่าย ฯลฯ

๓.๑ ให้ลงปีที่พิมพ์ ปีที่จำหน่าย ฯลฯ ที่ปรากฏในฉบับที่ลงรายการ

๓.๒ กรณีปีที่พิมพ์ไม่ถูกต้อง ให้เติมปีที่ถูกต้องไว้ในวงเล็บเหลี่ยม เช่น ....., ๒๕๒๔ [ที่ถูกต้องคือ ๒๕๔๒] ถ้าจำเป็นให้อธิบายปีที่ไม่ตรงกันไว้ในหมายเหตุ

๓.๓ ถ้าไม่ทราบปีที่พิมพ์ ปีที่จำหน่าย ให้ลงรายการด้วยปีลิขสิทธิ์ ถ้าไม่ปรากฏปีลิขสิทธิ์ ให้ลงปีที่ผลิตแทน

๓.๔ ถ้าไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ปีที่จำหน่าย ปีลิขสิทธิ์ และปีที่ผลิต ให้ลงประมาณปี เหล่านั้น แล้วลงรายการไว้ในวงเล็บเหลี่ยม

, [๒๕๔๑]

หมายความว่า แน่ใจว่าเป็นปีนี้

, [๒๕๔๘ หรือ ๒๕๔๙]

หมายความว่า ปีหนึ่งปีใด

, [๒๕๕๐?]

หมายความว่า น่าจะเป็นปี ๒๕๕๐

, [ระหว่าง ๒๕๓๗-๒๕๔๖]

หมายความว่า ใช้สำหรับช่วงปีที่น้อยกว่า ๒๐ ปี

, [ประมาณ ๒๕๓๙]	หมายความว่า ปีประมาณ
, [๒๕๔-]	หมายความว่า แนใจว่าอยู่ในช่วง ๑๐ ปีนี้
, [๒๕๔-?]	หมายความว่า คาดว่าน่าจะอยู่ในช่วง ๑๐ ปีนี้
, [๒๕ - -]	หมายความว่า แนใจว่าอยู่ในศตวรรษนี้
, [๑๘ - - ?]	หมายความว่า อาจจะอยู่ในระหว่างศตวรรษนี้

๓.๕ สิ่งพิมพ์ที่มีหลายเล่มจบ ให้ลงรายการ ดังนี้

๓.๕.๑ มีปีที่พิมพ์ ๒ ปี หรือมากกว่านั้น ให้ลงปีแรกและปีหลังสุด โดยใช้เครื่องหมายขีดสั้น (-) คั่น เช่น , ๒๕๔๔-๒๕๔๕

๓.๕.๒ สารสนเทศที่ผลิตออกมาไม่ครบถ้วน ให้ลงปีแรกตามด้วยเครื่องหมายขีดสั้น (-) แล้วเว้น ๔ ระยะเวลา เช่น, ๒๕๔๔-๗๗๗

ส่วนที่ ๔ ส่วนลักษณะทางกายภาพ

มีหลักเกณฑ์การลงรายการ ดังนี้

๑. ให้ลงจำนวนของวัสดุและค่าที่ระบุประเภทของวัสดุ เช่น การลงรายการหนังสือให้ลงรายการจำนวนของหนังสือ เช่น ๓ เล่ม หรือ ๓ ล. ๓๒๗ หน้า หรือ ๓๒๗ น.

๒. การลงรายการจำนวนวัสดุและค่าที่ระบุประเภทของวัสดุประเภทอื่น ๆ ให้ใช้ข้อมูลตามที่ AACR2R กำหนด เช่น วัสดุแผนที่และลูกโลก หนังสือต้นฉบับตัวเขียน หนังสือดนตรี เทปบันทึกเสียง ภาพยนตร์ วัสดุกราฟิก เพิ่มข้อมูลคอมพิวเตอร์

ส่วนที่ ๕ ส่วนชุด

มีหลักเกณฑ์การลงรายการดังนี้

๑. ให้ลงรายการชุดตามหลักเกณฑ์การลงชื่อเรื่อง

๒. การลำดับหมายเลขชุด ตามที่ปรากฏในหนังสือ และให้ใช้คำย่อมาตรฐานตามที่ปรากฏใน AACR2R

๓. ถ้าหนังสือมีหลายตอนจบ และแต่ละตอนมีหมายเลขชุดแยกกัน ให้ลงหมายเลขแรกและหมายเลขสุดท้าย ถ้าลำดับหมายเลขต่อเนื่องกัน เช่น ล. ๑-๕ หรือให้ลงเลขทุกหมายเลข สำหรับเลขของหนังสือที่ออกเป็นชุดตามวาระ เช่น ล. ๒, ล. ๘, ล. ๑๒

๔. ถ้าหนังสือระบุหมายเลขลำดับเป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากตัวเลข ให้ลงตามที่ปรากฏ เช่น

ล. A

ส่วนที่ ๖ ส่วนหมายเหตุ

มีหลักเกณฑ์การลงรายการดังนี้

๑. การลำดับหมายเหตุให้ลงรายการตามลำดับหมายเหตุของ ส่วนที่ ๑-๖ คือ ส่วนชื่อเรื่อง และการแจ้งความรับผิดชอบ ส่วนฉบับพิมพ์ ส่วนรายละเอียดเฉพาะวัสดุ ส่วนการพิมพ์ การจำหน่าย ฯลฯ ส่วนลักษณะทางกายภาพ และส่วนชุด โดยใช้เครื่องหมายตามที่กำหนดให้ใช้แต่ละรายการ ยกเว้นเครื่องหมายมหัพภาคและขีดยาว (.) ที่ใช้แยกแต่ละส่วนให้เปลี่ยนไปใช้เครื่องหมายมหัพภาค (.) แทน

๒. ลงรายการที่คัดมาจากแหล่งข้อมูลอื่นไว้ในเครื่องหมายัญประกาศ (“ ”) และระบุแหล่งข้อมูลไว้ด้วย นอกจากนำข้อมูลมาจากแหล่งสำคัญของข้อมูลจึงไม่ระบุแหล่งข้อมูล เช่น “A textbook for ๖th form students” Pref.

๓. การลงรายการหมายเหตุที่เป็นแบบแผน ให้ใช้คำหรือวลีที่เป็นแบบแผน หรือ มาตรฐาน นำ เช่น Thesis (M.A.) - -University of Illinois at Urbana-Champaign, ๑๙๘๐ วิทยานิพนธ์ (ค.ม.(ประถมศึกษา)) - - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘

๔. การลงรายการหมายเหตุที่ไม่เป็นแบบแผนให้ลงข้อความสั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย และถูกไวยากรณ์

ส่วนที่ ๗ ส่วนเลขมาตรฐานและข้อความที่เกี่ยวกับการได้รับ

มีหลักเกณฑ์การลงรายการ ดังนี้

๑. ให้ลงเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (International Standard Book Number- ISBN) หรือ เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (International Standard Serial Number- ISSN) หรือ เลขมาตรฐานอื่น ๆ ที่ตกลงกันระหว่างประเทศ

ISBN ๐๕๕๒๖๗๕๘๗๓

ISSN ๐๐๐๒-๙๗๖๙

๒. การลงรายการเลขมาตรฐานมากกว่า ๑ เลข ให้ลงรายการเลขของชุดทั้งหมดก่อน เลขของเล่ม ISBN ๐๓๗๐๐๐๕๕๘๖ (ชุด). ISBN ๐๓๗๙๐๐๕๕๑๔ (ล. ๑).

๓. เลขมาตรฐานอื่น ๆ นอกเหนือจากเลขมาตรฐานสากลให้ลงไว้ในส่วนหมายเหตุ

๓. การลงรายการหลักและรายการเพิ่ม

รายการหลัก

รายการหลัก (Main Entry) เป็นรายการที่เลือกมาจากรายการจุดสืบค้นทั้งหมดเพียงหนึ่งรายการ ส่วนรายการจุดสืบค้นอื่น ๆ ทุกรายการ ใช้เป็นรายการเพิ่ม (Added Entry) ซึ่งการแจ้งรายการเพิ่มจะแจ้งไว้ในแนวสืบค้น (ธิดาพร สายทะโชติ, ๒๕๕๓ : ๓๗-๓๘)

จุดสืบค้นที่จะนำเป็นรายการหลักมี ๓ ประเภท คือ

- ผู้แต่งที่เป็นบุคคล (Personal Author) หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบสำคัญในการเขียนหรือสร้างสรรค์หรือผลิตผลงานทางปัญญาหรือทางศิลปะของงาน

- ผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล (Corporate Body) หมายถึง นิติบุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบต่อการสร้างสรรค์เนื้อหาของหนังสือ ผลงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ

- ชื่อเรื่อง (Title) หมายถึง ชื่อเรื่องที่เหมาะสม หรืออาจใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับการลงรายการจุดสืบค้นทั้งสามประเภทมีรายละเอียดตามลำดับหลักเกณฑ์การลงรายการ AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo-American Cataloging Rules, Second Edition) ดังนี้

๑. ผู้แต่งที่เป็นบุคคล มีหลักการพิจารณาเลือกรายการหลัก ดังต่อไปนี้

๑.๑ ผู้แต่งคนเดียว งานที่มีผู้แต่งคนเดียว ลงชื่อผู้แต่งเป็นรายการหลัก

๑.๒ ผู้แต่ง ๒-๓ คน งานที่มีผู้แต่งมากกว่า ๑ แต่ไม่เกิน ๓ คน ลงชื่อผู้แต่งสำคัญ หรือผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก ส่วนผู้แต่งอีก ๑ หรือ ๒ คนที่เหลือลงเป็นรายการเพิ่ม

๑.๓ ผู้แต่งมากกว่า ๓ คน งานที่มีผู้แต่งมากกว่า ๓ คน ถ้ามีผู้แต่งสำคัญให้ลงผู้แต่งสำคัญเป็นรายการหลัก ถ้าไม่มีผู้แต่งสำคัญให้ลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้ผู้แต่งคนแรก

๑.๔ งานที่มีผู้รับผิดชอบหลายหน้าที่ งานที่มีบุคคลตั้งแต่สองรายขึ้นไปมีส่วนร่วมในการจัดทำในหน้าที่ต่างกันอย่างได้แก่ ผู้เขียน ผู้ดัดแปลงแก้ไข ผู้วาดภาพประกอบ บรรณาธิการ ผู้เรียบเรียง ผู้แปล ผู้จัดทำหรือผู้แสดง เป็นต้น งานที่มีผู้รับผิดชอบหลายหน้าที่เช่นนี้ แบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะคือ เป็นผลงานเดิมที่มีอยู่แล้วนำมาจัดทำใหม่กับเป็นงานที่จัดทำขึ้นใหม่โดยบุคคลหรือ กลุ่มบุคคลหลายๆฝ่ายแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกัน

๑.๔.๑ ผลงานเดิมนำมาจัดทำใหม่ ลงชื่อผู้จัดทำใหม่เป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้ผู้แต่งเดิม

๑.๔.๒ ผลงานใหม่ที่จัดทำร่วมกัน ผลงานที่มีผู้รับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ร่วมกันหลายราย ทั้งที่เป็นบุคคลและนิติบุคคล

ถ้ามีบุคคลหรือนิติบุคคล ตั้งแต่สองรายขึ้นไป รับผิดชอบในการสร้างสรรค์ผลงานทางปัญญาและทางศิลปะ ให้ลงรายการหลักที่ผู้รับผิดชอบสำคัญตามที่ปรากฏในแหล่งสำคัญของ

ข้อมูล และถ้ามีผู้รับผิดชอบสองหรือสามหน้าที่ให้ทำรายการเพิ่มให้ ผู้รับผิดชอบอีกหนึ่งหรือสองรายที่เหลือ

ถ้าไม่มีผู้รับผิดชอบชอบสำคัญให้ลงรายการหลักที่ผู้รับผิดชอบรายการแรกและทำรายการเพิ่มให้ผู้รับผิดชอบอีกหนึ่งหรือสองรายที่เหลือ

๒. ผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล

นิติบุคคล ได้แก่ สถาบัน สมาคม องค์กรเอกชน หน่วยงานรัฐบาล ตัวแทนนานาชาติ วัด บริษัท สถาบันการศึกษา การประชุม นิทรรศการ กลุ่มการแสดง (Performing Group) ฯลฯ มีหลักการพิจารณาเลือกรายการหลัก ดังต่อไปนี้

๑. เป็นงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานของนิติบุคคลนั้น ๆ ในด้านต่าง ๆ ได้แก่

๑.๑ การบริหารจัดการขององค์กร เช่น รายงานประจำปี

๑.๒ นโยบาย ระเบียบข้อปฏิบัติ เช่น คู่มือพนักงาน นโยบายและแผนงาน

๑.๓ งบประมาณและการเงิน

๑.๔ บุคลากร เช่น รายชื่อบุคลากร นามานุกรม

๑.๕ ทรัพยากรของนิติบุคคล เช่น บัญชีทรัพย์สิน รายชื่อสมาชิก ผลงานสร้างสรรค์

เป็นต้น

๒. เป็นงานเกี่ยวกับกฎหมายหรือรวมกฎหมาย ระเบียบการบริหารงาน สนธิสัญญา คำพิพากษา ผลการพิจารณาคดี

๓. งานที่บันทึกความคิดเห็นโดยส่วนรวมของนิติบุคคล เช่น รายงานของ คณะกรรมการ คณะกรรมการ การแถลงผลงานขององค์กร เป็นต้น

๔. รวมเอกสารที่เสนอในที่ประชุม รายงานกิจกรรมที่ทำร่วมกันของการประชุม เช่น นิทรรศการ งานแสดงสินค้า งานเทศกาล

สำหรับงานที่รับผิดชอบโดยนิติบุคคล แต่ไม่จัดอยู่ในลักษณะดังกล่าวข้างต้น หรือ ไม่แน่ใจว่าใช่หรือไม่ใช่ ให้ลงรายการหลักด้วยชื่อบุคคลเป็นผู้แต่งหรือชื่อเรื่องตามความเหมาะสม จากนั้นอาจทำรายการเพิ่มให้นิติบุคคลที่มีชื่อปรากฏเด่นชัดในแหล่งสำคัญของข้อมูล

๓. ชื่อเรื่อง

การลงชื่อเรื่องหรือชื่อเรื่องแบบเป็นรายการหลัก มีหลักการพิจารณาเลือกรายการหลัก ดังต่อไปนี้

๑. ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง และไม่มีนิติบุคคลเป็นผู้รับผิดชอบ

๒. ผู้แต่งมากกว่า ๓ คนขึ้นไป และไม่มีผู้แต่งสำคัญ

๓. เป็นงานรวมเรื่อง และมีชื่อเรื่องรวม มีผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการ

๔. ไม่มีผู้แต่งเป็นบุคคล จัดทำโดยนิติบุคคล แต่ไม่จัดอยู่ในประเภทที่จะลงรายการหลักด้วยชื่อนิติบุคคลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

๕. เป็นเรื่องศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เช่น พระไตรปิฎก คัมภีร์ไบเบิล คัมภีร์โกหร่าน หรือเรื่องโบราณหายาก เช่น ไตรภูมิพระร่วง

รายการเพิ่ม

รายการเพิ่ม (Added Entry) คือจุดสืบค้นทั้งหมดที่นอกเหนือจากรายการหลัก รายการเพิ่ม เป็นรายการสำหรับค้นข้อมูลในรายการสืบค้นช่วยให้สามารถเข้าถึงทรัพยากร สารสนเทศได้อีกหลายจุดเพิ่มเติมจากรายการหลัก

จุดสืบค้นที่ใช้เป็นรายการเพิ่มมีหลายประเภท ได้แก่ ชื่อบุคคล ชื่อนิติบุคคล ชื่อเรื่อง ชื่อชุด และรายการเพิ่มจำแนก เป็นต้น

๑. รายการเพิ่มชื่อบุคคลและนิติบุคคล การพิจารณากำหนดรายการเพิ่มชื่อบุคคลและนิติบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำ มีหลักการพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑.๑ งานที่มีบุคคลและนิติบุคคล ๒ หรือ ๓ ราย มีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำให้ทำรายการเพิ่มให้ผู้รับผิดชอบทุกราย เช่น บรรณาธิการ ผู้รวบรวม เป็นต้น

๑.๒ ถ้าผู้รับผิดชอบมีมากกว่า ๓ ราย ซึ่งลงรายการหลักที่ชื่อเรื่อง ให้ทำรายการเพิ่มให้ผู้รับผิดชอบรายแรกที่ปรากฏในแหล่งสำคัญของข้อมูล

๒. รายการเพิ่มชื่อเรื่อง

รายการเพิ่มชื่อเรื่อง ทำเพิ่มให้งานทุกชิ้นที่ไม่ได้ลงรายการหลักที่ชื่อเรื่อง และมีชื่อยกเว้นในกรณีต่อไปนี้

๒.๑ งานที่ลงรายการหลักด้วยชื่อเรื่องที่เหมาะสม ไม่ต้องทำรายการเพิ่มชื่อเรื่อง

๒.๒ งานที่ผู้ทำรายการกำหนดชื่อเรื่องที่เหมาะสมขึ้นมาเอง ไม่ต้องทำรายการเพิ่มชื่อเรื่อง

๒.๓ ในบางกรณีที่พิจารณาว่าควรต้องทำรายการเพิ่มให้ชื่อเรื่องอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากชื่อเรื่องที่เหมาะสมซึ่งลงในรายการหลักแล้ว เช่น ชื่อเรื่องที่ปกนอก ชื่อนำเนื้อเรื่อง ชื่อเรื่องประจำหน้า ฯลฯ อาจทำรายการเพิ่มชื่อเรื่องอื่น ๆ ด้วย

๓. รายการเพิ่มชื่อชุด ทำรายการเพิ่มชื่อชุด (Series) ของงานแต่ละชิ้น ถ้าเห็นว่าชื่อนั้นจะเป็นประโยชน์ในการสืบค้น

๔. รายการเพิ่มจำแนก

รายการเพิ่มจำแนก (Analytical Added Entry) เป็นรายการที่ทำเพิ่มให้กับเรื่องย่อยที่รวบรวมอยู่ในงานชิ้นเดียวกัน การจะทำรายการเพิ่มจำแนกให้กับชื่ออะไรบ้าง ขึ้นอยู่กับนโยบาย

ของห้องสมุด เช่น รายการจำแนกให้กับชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลหรือชื่อเรื่องย่อในหนังสือ ถ้าลงรายการเพิ่มด้วยชื่อบุคคลหรือนิติบุคคล อาจเพิ่มชื่อเรื่องต่อท้ายชื่อบุคคลในรูปแบบ ชื่อ-ชื่อเรื่องและอาจเติมฉบับพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ฯลฯ ต่อท้าย ชื่อ-ชื่อเรื่อง หรือรายการเพิ่มชื่อเรื่องหากเห็นว่าจำเป็น

๕. รายการเพิ่มหัวเรื่อง

รายการเพิ่มหัวเรื่อง (Subject Heading) เป็นการเพิ่มหัวเรื่องให้งานที่มีการกำหนดหัวเรื่องตามจำนวนของหัวเรื่องของงานนั้น งานแต่ละชิ้นอาจมีหัวเรื่องเดียวหรือหลายหัวเรื่องตามความเหมาะสมกับเนื้อหาของงาน

หลักเกณฑ์การลงรายการบรรณานุกรมตามรูปแบบ MARC21

๑. การลงรายการบรรณานุกรมตามรูปแบบ MARC21

MARC21 (Machine-Readable Catalog) เป็นมาตรฐานโครงสร้างระเบียบสำหรับลงรายการเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์อ่านได้ ที่มีการนำไปใช้ในประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก เป็นรูปแบบที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ให้ได้มากที่สุด รูปแบบการลงรายการให้เครื่องคอมพิวเตอร์อ่านได้จึงได้รับการพัฒนาเพื่อช่วยห้องสมุด (เพ็ญแข ประจงใจ, ม.ป.ป.: 2-3) ดังนี้

- พัฒนา ใช้ และบำรุงรักษาฐานข้อมูล
- ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้
- ห้องสมุดได้ใช้ประโยชน์จากระบบห้องสมุดอัตโนมัติได้อย่างเต็มที่

องค์ประกอบสำคัญของการออกแบบรูปแบบการลงรายการให้เครื่องคอมพิวเตอร์อ่านได้ มี

๒ ประการ

๑. โครงสร้างระเบียบ หรือรูปแบบการนำข้อมูลเข้าลำดับของข้อมูล ความยาวของเขตข้อมูล การแบ่งเขตข้อมูลย่อยเป็นโครงสร้างที่ครอบคลุม ยืดหยุ่น ที่เป็นพื้นฐานสำหรับประโยชน์ ดังนี้

๑.๑ ห้องสมุดสามารถนำไปใช้ในงานต่าง ๆ

๑.๒ ขยายบริการด้วยการพัฒนาขีดความสามารถของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ โดยไม่ต้องบันทึกข้อมูลใหม่ หรือเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์

๑.๓ พัฒนาระบบได้โดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่มในการพัฒนาฐานข้อมูล

๒. ความเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้ได้กับทุกห้องสมุด

๒.๑ สามารถทำรายการร่วมกันได้ แลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

๒.๒ โปรแกรมที่พัฒนาสำหรับห้องสมุดหนึ่ง ๆ สามารถใช้ได้กับทุกห้องสมุด

๒.๓ บริษัทที่พัฒนาโปรแกรมสามารถออกแบบโปรแกรมให้ห้องสมุดใช้งานได้ในระบบออนไลน์ และวัตถุประสงค์อื่น ๆ

๒.๔ ถ้าไม่มีมาตรฐานการลงรายการ บริษัทต้องออกแบบโปรแกรมให้ใช้ได้เฉพาะกับโครงสร้างระเบียบของแต่ละห้องสมุด เสียค่าใช้จ่ายสูงมาก

๒. รายละเอียดตามข้อกำหนดของ MARC

รายละเอียดที่กล่าวถึงใน MARC ส่วนใหญ่คือ รหัสหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อระบุคุณลักษณะข้อมูลภายในระเบียบและเพื่อใช้ในการจัดการข้อมูลในระเบียบนั่นเอง รายละเอียดที่ MARC กำหนดประกอบด้วย

๑. ป้ายระเบียบ (Leader) ส่วนของข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผล เป็นข้อมูลส่วนแรกปรากฏใน MARC มีความยาวคงที่คือ จำนวน ๒๔ ตำแหน่ง (เริ่มตั้งแต่ตำแหน่ง ๐๐ ถึงตำแหน่งที่ ๒๓) ประกอบด้วย ตัวเลขและรหัสที่อยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของ Leader ดังตาราง

ตารางที่ ๒.๒ รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของ Leader (คณะกรรมการการจัดการความรู้ (KM), ๒๕๖๐ : ๔๐-๔๔)

ตำแหน่ง	ชื่อตำแหน่ง	ความหมาย
๐-๔	Record Length	ความยาวของระเบียบ
๕	Record Status	สถานภาพของระเบียบ
๖	Type of Record	ประเภทของระเบียบ
๗	Bibliographic Level	ระดับบรรณานุกรม
๘	Type of Control	ประเภทของการควบคุมเอกสาร
๙	Character Coding Scheme	ผังรหัสอักขระ
๑๐	Indicator Count	จำนวนตัวบ่งชี้
๑๑	Subfield Code Count	จำนวนรหัสเขตข้อมูลย่อย
๑๒-๑๖	Base Address of Data	ตำแหน่งเริ่มต้นของข้อมูล
๑๗	Encoding Level	ระดับความสมบูรณ์ของการลงรายการบรรณานุกรม
๑๘	Descriptive catalog form	รูปแบบการลงรายการ
๑๙	Linked record requirement	การเชื่อมโยงเขตข้อมูลในระเบียบ
๒๐	Length of the Length-of-Field Portion	ความยาวของเขตข้อมูล
๒๑	Length of Stating-Character-Position	ความยาวของตำแหน่งเริ่มต้นของ

ตารางที่ ๒.๒ รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของ Leader (ต่อ)

ตำแหน่ง	ชื่อตำแหน่ง	ความหมาย
	Portion	เขตข้อมูล
๒๒	Length of the implementation defined Position	ตำแหน่งที่กำหนดการติดตั้ง
๒๓	Undefined	ไม่ระบุ

๒. เขตข้อมูล ๐๐๘ เป็นเขตข้อมูลที่มีความยาวคงที่ ๔๐ ตำแหน่ง ใช้ในการบันทึกรหัสของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ หรือลักษณะพิเศษทางบรรณานุกรม เพื่อใช้ในการสืบค้นและการจัดข้อมูลรหัสที่ใช้มีทั้งตัวเลขและตัวอักษร สำหรับรหัสที่เป็นตัวอักษรให้ใช้ตัวอักษรพิมพ์เล็ก ดังตาราง

ตารางที่ ๒.๓ รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของเขตข้อมูล ๐๐๘

ตำแหน่ง	ชื่อตำแหน่ง	ความหมาย
๐๐-๐๕	Date entered	วันที่บันทึกข้อมูล yymmdd หรือ ปปปดว
๐๖	Publication status	ประเภทของปีพิมพ์หรือสถานภาพของสิ่งพิมพ์ b ไม่มีปีพิมพ์ หรือปีพิมพ์ก่อนคริสตศักราช c ปีพิมพ์ต่อเนื่อง d ปีพิมพ์สุดท้ายของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง k ช่วงปีของวัสดุจำนวนมากที่สุดที่มีอยู่ใน collection m ช่วงปีพิมพ์ของรายการที่มีหลายตอน/เล่ม n ไม่ทราบปีพิมพ์ p ปีของการเผยแพร่และการผลิตเป็นคนละปี q ไม่แน่ใจว่าเป็นปีพิมพ์ใดแน่ หรือปีพิมพ์ที่มีปัญหา r ปีพิมพ์ซ้ำและเป็นปีเดิม s ปีพิมพ์เดียว / ปีที่คาดว่าพิมพ์ t ปีพิมพ์ ปีลิขสิทธิ์
๐๗-๑๐	Date ๑	ปีเริ่มพิมพ์
๑๑-๑๔	Date ๒	ปีสิ้นสุดการพิมพ์

ตารางที่ ๒.๓ รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของเขตข้อมูล ๐๐๘ (ต่อ)

ตำแหน่ง	ชื่อตำแหน่ง	ความหมาย
๑๕-๑๗	Place	สถานที่พิมพ์ th ประเทศไทย eng อังกฤษ ดูรหัสสถานที่เพิ่มเติมได้ที่ http://www.loc.gov/marc/countries/countries_code.html
๑๘-๒๑	Illustrations	ภาพประกอบ # ไม่มีภาพประกอบ a มีภาพประกอบ b แผนที่ c ภาพถ่ายรูปคน d แผนภูมิ e แผนผัง o รูปถ่าย
๒๒	Target audience	กลุ่มเป้าหมาย # ไม่ระบุระดับผู้ใช้ a เด็กอายุ ๐-๕ ปี b เด็กอายุ ๖-๘ ปี c เด็กอายุ ๙-๑๓ ปี d เด็กอายุ ๑๔-๑๗ ปี e รายการที่ผลิตเพื่อผู้ใหญ่ f รายการที่ผลิตเพื่อคนฉาบกลุ่ม g รายการที่ผลิตเพื่อคนทั่วไป j รายการที่ผลิตสำหรับเด็กหรือเยาวชนจนถึงอายุ ๑๕ หรือเกรด ๙
๒๓	Form of item	รูปแบบของวัสดุ # ไม่มีรูปแบบ d สิ่งพิมพ์ขนาดใหญ่ f อักษรเบรลล์ o Online r เอกสารถ่ายสำเนา

ตารางที่ ๒.๓ รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของเขตข้อมูล ๐๐๘ (ต่อ)

ตำแหน่ง	ชื่อตำแหน่ง	ความหมาย
		s ต้องใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์
๒๔-๒๗	Nature of contents	ลักษณะเนื้อหา # ไม่ปรากฏลักษณะเนื้อหา a สารสังเขป b บรรณานุกรม d พจนานุกรม e สารานุกรม f คู่มือ g บทความด้านกฎหมาย i ตรรชนี l กฎหมายและระเบียบข้อกฎหมาย m วิทยานิพนธ์ p บทเรียนสำเร็จรูป r นามานุกรม s สถิติ u มอก. w คำพิพากษา y หนังสือรายปี z สนธิสัญญา
๒๘	Government publication	สิ่งพิมพ์รัฐบาล # ไม่ใช่สิ่งพิมพ์รัฐบาล a จัดทำโดยรัฐอิสระ หรือกึ่งอิสระ c จัดทำโดยระดับท้องถิ่นร่วมกันหลายท้องถิ่น f จัดทำโดยระดับชาติ i จัดทำโดยระดับนานาชาติ l จัดทำโดยระดับท้องถิ่น m หลายแห่งร่วมกันจัดทำ o ไม่สามารถระบุระดับของหน่วยงานราชการนั้นได้ s จัดทำโดยระดับรัฐ จังหวัด มณฑล

ตารางที่ ๒.๓ รายละเอียดของคำหมายแต่ละตำแหน่งของเขตข้อมูล ๐๐๘ (ต่อ)

ตำแหน่ง	ชื่อตำแหน่ง	ความหมาย
		u ไม่ทราบว่าเป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาลหรือไม่ z อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น
๒๙	Conference publication	เอกสารการประชุม o ไม่ใช่เอกสารการประชุม ๑ เป็นเอกสารการประชุม
๓๐	Festschrift	หนังสือที่ระลึก o ไม่ใช่หนังสือที่ระลึก ๑ เป็นหนังสือที่ระลึก
๓๑	Index	ดรรชนี o ไม่ใช่ดรรชนี ๑ เป็นดรรชนี
๓๒	Undefined	ยังไม่ได้มีการกำหนด
๓๓	Literary form	รูปแบบวรรณกรรม o ไม่ใช่นวนิยาย ๑ นวนิยาย (ไม่ระบุรูปแบบของวรรณกรรม) c การ์ตูน d ละคร e เรียงความร้อยแก้ว h ตลก j เรื่องสั้น m วรรณกรรมหลายประเภท p กวีนิพนธ์ s สุนทรพจน์ u ไม่ทราบว่าเป็นวรรณกรรมรูปแบบใด
๓๔	Biography	ชีวประวัติ # ไม่ใช่ชีวประวัติ a อัตชีวประวัติ b ประวัติบุคคลคนเดียว c รวมชีวประวัติ

ตารางที่ ๒.๓ รายละเอียดของความหมายแต่ละตำแหน่งของเขตข้อมูล ๐๐๘ (ต่อ)

ตำแหน่ง	ชื่อตำแหน่ง	ความหมาย
๓๕-๓๗	Language	ภาษา tha ภาษาไทย eng ภาษาอังกฤษ mul หลายภาษา ดูรหัสสถานที่เพิ่มเติมได้ที่ http://www.loc.gov/marc/languages/language_code.html
๓๘	Modified record	ระเบียบที่มีการแก้ไข # ระเบียบนั้นไม่มีการแก้ไขข้อมูล
๓๙	Cataloging Source	แหล่งที่มาของข้อมูลทางบรรณานุกรม d หน่วยงานอื่น ๆ

หมายเหตุ # หมายถึง เว้นวรรค

๓. หมายเลขเขตข้อมูล (Tags) ประกอบด้วยตัวเลข ๓ หลักตามด้วยชื่อของเขตข้อมูล โดยทั่วไป MARC21 Format สำหรับข้อมูลบรรณานุกรม ถ้าหากเขตข้อมูลสามารถพบได้มากกว่า ๑ ครั้งในระเบียบบรรณานุกรมเดียวกัน จะกำหนดให้เขตข้อมูลนั้นมีลักษณะเป็น Repeatable Field (R) แต่ถ้าพบครั้งเดียวเท่านั้นจะกำหนดให้เป็น Non-Repeatable Field (NR) โดยในระเบียบรายการ (Catalog record) หนึ่งๆอาจมีระเบียบหมายเลขเขตข้อมูล (TAG) มีทั้งหมด ๑๐ กลุ่มตั้งแต่ ๐XX - ๙XX (คิวนาถ นันทพิชัย และ พิรยุทธ เมตปรีชา, ๒๕๕๗ : ๔๐-๔๑) ได้แก่

- ๐XX ข้อมูลควบคุม
- ๑XX รายการหลัก
- ๒XX รายการชื่อเรื่อง
- ๓XX ลักษณะทางกายภาพ
- ๔XX รายการแจ้งชื่อชุด
- ๕XX หมายเหตุ
- ๖XX รายการเพิ่มหัวเรื่อง
- ๗XX รายการเพิ่มอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากหัวเรื่อง
- ๘XX รายการเพิ่มชื่อชุด
- ๙XX เขตข้อมูลสงวนสำหรับหน่วยงานกำหนดขึ้นใช้เอง

ภายในแต่ละกลุ่มเขตข้อมูลของ ๑XX, ๔XX, ๖XX, ๗XX, ๘XX มีลักษณะการกำหนดเนื้อหาในทำนองเดียวกัน คือ รหัส ๒ ตัวท้ายของเขตข้อมูลจะแสดงถึงประเภทของข้อมูล เช่น

- X๐๐ Personal Name
กลุ่มเขตข้อมูลที่ลงท้ายด้วย ๐๐ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับชื่อบุคคล
- X๑๐ Corporate Names
กลุ่มเขตข้อมูลที่ลงท้ายด้วย ๑๐ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับนิติบุคคล
- X๑๑ Meeting Names
กลุ่มเขตข้อมูลที่ลงท้ายด้วย ๑๑ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับชื่อการประชุม
- X๓๐ Uniform Title
กลุ่มเขตข้อมูลที่ลงท้ายด้วย ๓๐ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับชื่อเรื่องแบบฉบับ
- X๔๐ Bibliographic Titles
กลุ่มเขตข้อมูลที่ลงท้ายด้วย ๔๐ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับชื่อเรื่อง
- X๕๐ Topical Terms
กลุ่มเขตข้อมูลที่ลงท้ายด้วย ๕๐ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องทั่วไป
- X๕๑ Geographic Names
กลุ่มเขตข้อมูลที่ลงท้ายด้วย ๕๑ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับชื่อทางภูมิศาสตร์

นอกจากนี้ในแต่ละเขตข้อมูล/เขตข้อมูลย่อยยังถูกกำหนดให้สามารถบันทึกรายการซ้ำได้ (Repeatable Field :R) หรือไม่สามารถบันทึกรายการซ้ำได้ (Non- Repeatable Field : NR) เช่น ในเขตข้อมูล ๑XX มีรายการหลักเพียงรายการเดียว คือ ชื่อผู้แต่งสำคัญที่เป็นรายการหลัก ในขณะที่เขตข้อมูล ๖XX ซึ่งเป็นรายการหัวเรื่องจะกำหนดให้สามารถซ้ำได้ เป็นต้น

๔. ตัวบ่งชี้ (Indicators) คือ รหัสที่ใช้อักขระ ๒ ตำแหน่งตามหลังเขตข้อมูล ทำหน้าที่บอกลักษณะ หรือเพิ่มเติมรายละเอียดและที่มาของข้อมูลที่ตัวบ่งชี้ขึ้นนั้นกำกับอยู่ รหัสของตัวบ่งชี้ได้ทั้งตัวเลข (๐-๙) แต่ถ้าตำแหน่งใดไม่กำหนดให้ใช้จะเป็นค่าว่าง (คณะกรรมการการจัดการความรู้ (KM), ๒๕๖๐ : ๔๔)

๕. เขตข้อมูลย่อย (Subfield Code) คือ รหัสที่เป็นอักขระ ๒ ตัวที่อยู่ข้างใน Tag ด้านหน้าข้อมูล เป็นเครื่องหมายแบ่งส่วนของข้อมูลใน Tag ออกเป็นส่วนย่อย ๆ รหัสของเขตข้อมูลย่อยประกอบด้วยเครื่องหมายแทนเขตข้อมูลย่อย แล้วตามด้วยชื่อเขตข้อมูลย่อย ซึ่งเป็นตัวอักษรพิมพ์เล็ก

สรุปเขตข้อมูลที่สามารถทำซ้ำได้ (R) (คณะกรรมการการจัดการความรู้ (KM), ๒๕๖๐ : ๗๕)
ได้แก่

๑. Tag ๐๒๐ เลขมาตรฐานหนังสือสากล (ISBN)
๒. Tag ๐๘๒ เลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)
๓. Tag ๐๙๐ เลขเรียกหนังสือที่ห้องสมุดกำหนดขึ้นเอง
๔. Tag ๒๔๖ ชื่อเรื่องแตกต่าง ได้แก่ ชื่อเรื่องอื่น ชื่อเรื่องเทียบเคียง
๕. Tag ๓๐๐ บรรณลักษณะ
๖. Tag ๔๙๐ การแจ้งเกี่ยวกับชื่อชุด
๗. Tag ๕XX รายการหมายเหตุ – (R)
๘. Tag ๖XX รายการหัวเรื่อง
๙. Tag ๗XX รายการเพิ่ม
๑๐. Tag ๘๓๐ รายการเพิ่มชื่อชุดของชื่อเรื่องแบบฉบับ
๑๑. Tag ๘๕๖ รายการเพิ่มสำหรับระบุตำแหน่งและการเข้าถึงของทรัพยากรสารสนเทศ
อิเล็กทรอนิกส์

สรุปเขตข้อมูลที่ไม่สามารถทำซ้ำได้ (NR) ได้แก่

๑. Tag ๑XX รายการหลัก (Main entry)
๒. Tag ๒๔๕ ชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ
๓. Tag ๒๕๐ การแจ้งการพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์
๔. Tag ๒๖๐ พิมพ์ลักษณะ

การตรวจสอบคุณภาพของรายการบรรณานุกรม

การตรวจสอบคุณภาพของรายการบรรณานุกรม หมายถึง การพิจารณาความถูกต้อง/
ผิดพลาดของรายการที่ลงในเขตข้อมูลต่าง ๆ ในประเด็นต่อไปนี้
(ปภาดา น้อยคำยาง, ๒๕๕๒ : ๔-๗)

๑. การลงรายการตามรูปแบบ MARC เป็นการพิจารณาความถูกต้องผิดพลาดของการลง
รายการในเขตข้อมูลต่าง ๆ จะใช้ MARC21 Concise Format for Bibliographic data. ๒๐๐๒
concise ed. (MARC21 Concise Format for Bibliographic data. ๒๐๐๒: Online) ที่ปรับปรุง
แก้ไขครั้งที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๔๕) โดยสำนักงานพัฒนาเครือข่ายและมาตรฐานมาร์ก (Network
Development and MARC Standard Office) หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน เป็นคู่มือในการตรวจสอบ
โดยแยกตรวจสอบออกเป็น ๒ ส่วน คือ

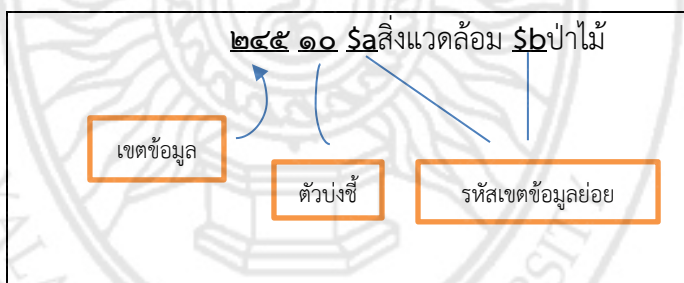
๑.๑ การลงรหัสในเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘)

เขตข้อมูลความยาวคงที่ หมายถึง เขตข้อมูลที่บันทึกข้อมูลในรูปรหัส ซึ่งเป็นได้ทั้งตัวเลข ตัวอักษร (ตัวพิมพ์เล็ก) และเว้นว่าง (Blank) ในเขตข้อมูล ๐๐๘ นี้จะต้องบันทึกรหัสต่าง ๆ ตามตำแหน่งที่กำหนดเท่านั้น ซึ่งมีความยาวคงที่ ๔๐ ตำแหน่ง (๐-๓๙) โดยที่บางตำแหน่งไม่มีผลต่อการกำจัดขอบเขตการสืบค้น และบางตำแหน่งระบบใส่ให้โดยอัตโนมัติ สำหรับตำแหน่งที่ตรวจสอบในรายงานนี้ มีดังนี้

ตำแหน่ง	ความหมาย
๐๖	ประเภทของปีพิมพ์
๐๗-๑๐	ปีที่เริ่มพิมพ์
๑๕-๑๗	สถานที่พิมพ์ ที่ผลิตหรือจัดทำ
๑๘-๒๑	ภาพประกอบ
๓๕-๓๗	ภาษา

๑.๒ การลงรายการในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐-๗XX)

เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ หมายถึง เขตข้อมูลที่บันทึกรายละเอียดทางบรรณานุกรม หนังสือ มีความยาวไม่แน่นอน บันทึกโดยมีเขตข้อมูล ตามตัวบ่งชี้ และรหัสข้อมูลย่อหน้าข้อมูลในแต่ละวัน ดังตัวอย่างในภาพประกอบ

ภาพที่ ๑ แสดงเขตข้อมูล ตัวบ่งชี้ และรหัสเขตข้อมูลย่อ

๑.๒.๑ เขตข้อมูล หมายถึง กลุ่มของข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน จะระบุไว้โดยใช้รหัสเป็นตัวเลขสามหลัก ซึ่งเรียกว่า Tag (เช่น Tag ๒๔๕ ชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ)

๑.๒.๒ ตัวบ่งชี้ (Indicators) หมายถึง รหัสที่ลงไว้ต่อจากเขตข้อมูลทำหน้าที่ บอกลักษณะ เพิ่มเติมรายละเอียด หรือที่มาของข้อมูลในเขตข้อมูลที่ตัวบ่งชี้้นกำกับอยู่ ตัวบ่งชี้ประกอบด้วยอักษร ๒ ตำแหน่ง แต่ละตำแหน่งจะมีความหมายแตกต่างกัน รหัสของตัวบ่งชี้เป็นตัวเลขตั้งแต่ ๐-๙ และ b (Blank) หรือ คำว่าง ถ้าตำแหน่งใดที่ยังไม่กำหนดให้ใช้จะเป็นคำว่าง ซึ่งอาจใช้วิธีการเว้นว่าง หรือแทนด้วยสัญลักษณ์แบบใดแบบหนึ่ง เช่น b หรือ # เป็นต้น

๑.๒.๓ รหัสเขตข้อมูลย่อย (Subfield codes) หมายถึง รหัสที่ใช้กำกับเขตข้อมูลย่อย ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แบ่งข้อมูลออกเป็นส่วน ๆ ภายในเขตข้อมูลหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยอักขระ ๒ ตำแหน่ง ตำแหน่งแรกเป็นเครื่องหมาย หรือ สัญลักษณ์ เรียกว่า Subfield delimiter โดยใช้สัญลักษณ์แบบใดแบบหนึ่ง เช่น | หรือ \$ เป็นต้น สำหรับรายงานครั้งนี้ จะใช้สัญลักษณ์ \$ ส่วนตำแหน่งที่ ๒ เป็นตัวอักษร (ตัวพิมพ์เล็ก) หรือตัวเลขที่ MARC กำหนดใช้เป็นการเฉพาะเท่านั้น

การตรวจสอบการลงรายการในเขตความยาวไม่คงที่ เป็นการพิจารณาการนำข้อมูลมาบันทึกได้ตรงกับเขตข้อมูล มีการระบุตัวบ่งชี้ และรหัสเขตข้อมูลย่อยถูกต้อง ครบถ้วน และ/หรือ ตรงตามรูปแบบ MARC หรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่จะตรวจสอบในรายงานครั้งนี้ ดังตาราง

ตารางที่ ๒.๔ เขตข้อมูลและรายการที่ตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

เขตข้อมูล/ แท็ก	ส่วน	รายการที่ตรวจสอบ
๐๐๘	ส่วนนำ	ประเภทสิ่งพิมพ์ ปีที่เริ่มต้น ปีที่สิ้นสุด สถานที่พิมพ์ ภาษา
๐๒๐	เลขมาตรฐานหนังสือสากล	ตัวบ่งชี้ \$a
๐๔๑	รหัสภาษา	ตัวบ่งชี้ \$a \$b \$h
๐๘๒	เลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้	ตัวบ่งชี้ \$a \$b
๑๐๐ ๑๑๐	รายการผู้แต่ง บุคคล องค์กร	ตัวบ่งชี้ \$a \$b \$d
๒๔๕ ๒๔๖	ชื่อเรื่องและรายการเพิ่มชื่อเรื่อง	ตัวบ่งชี้ \$a \$b \$c
๒๕๐	ครั้งที่พิมพ์	ตัวบ่งชี้ \$a
๒๖๐	การจัดพิมพ์ การจัดจำหน่าย ฯลฯ	ตัวบ่งชี้ \$a \$b \$c
๓๐๐	ลักษณะทางกายภาพ	ตัวบ่งชี้ \$a \$b
๔๔๐ ๔๙๐	ชื่อชุด	ตัวบ่งชี้ \$a \$v
๕๐๐	หมายเหตุทั่วไป	ตัวบ่งชี้ \$a
๕๐๒	หมายเหตุปริญาณิพนธ์	ตัวบ่งชี้ \$a
๖๐๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง-ชื่อบุคคล	ตัวบ่งชี้ \$a \$c \$d \$x \$y \$z
๖๑๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง-ชื่อนิติบุคคล	ตัวบ่งชี้ \$a \$b \$x \$y \$z
๖๕๐	รายการเพิ่ม-หัวเรื่องทั่วไป	ตัวบ่งชี้ \$a \$x \$y \$z
๖๕๑	รายการเพิ่ม-หัวเรื่องทางภูมิศาสตร์	ตัวบ่งชี้ \$a \$x \$y \$z
๗๐๐	รายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล	ตัวบ่งชี้ \$a \$e
๗๑๐	รายการเพิ่ม-ชื่อนิติบุคคล	ตัวบ่งชี้ \$a \$b

๒. การลงรายการตามหลักเกณฑ์แบบแอ่งโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. ๑๙๙๘ เป็นการพิจารณารายการที่ลงในฐานข้อมูลนั้นถูกต้อง/ผิดพลาด ตามหลักเกณฑ์การลงรายการบรรณานุกรมหนังสือของแต่ละส่วนที่กล่าวมาข้างต้น ดังนี้

๒.๑ ส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ

๒.๒ ส่วนฉบับพิมพ์

๒.๓ ส่วนการพิมพ์ การจำหน่าย

๒.๔ ส่วนลักษณะทางกายภาพ

๒.๕ ส่วนชุด

๒.๖ ส่วนหมายเหตุ

๒.๗ ส่วนเลขมาตรฐานและข้อความที่เกี่ยวกับการได้รับ

๒.๘ ส่วนการลงรายการหลักและรายการเพิ่ม

๓. การพิมพ์ เป็นการพิจารณาความถูกต้อง/ผิดพลาดในการสะกดคำ พิมพ์ผิด พิมพ์ตกหล่น

การตรวจสอบการลงรายการบรรณานุกรมโดยใช้โปรแกรม MARC Analyzer

๑. การตรวจสอบการลงรายการบรรณานุกรม

เป็นการพิจารณาความถูกต้อง/ผิดพลาดของรายการที่ลงในเขตข้อมูลต่าง ๆ ในประเด็นต่อไปนี้ ส่วนที่ ๑ การลงรายการตามรูปแบบ MARC เป็นการพิจารณาความถูกต้องผิดพลาดของการลงรายการในเขตข้อมูลต่าง ๆ โดยแยกตรวจสอบออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) การลงรหัสในเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘) ๒) การลงรายการในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐-๗ XX) ส่วนที่ ๒ การลงรายการตามหลักเกณฑ์แบบแอ่งโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ.๑๙๙๘ ซึ่งการตรวจสอบจะพิจารณาตามกฎเอเอซีอาร์ ๒ อาร์ ในการตรวจสอบคุณภาพของการลงรายการบรรณานุกรม จะกำหนดประเด็นการตรวจสอบ (บุญยืน จันทร์สว่าง, ๒๕๕๓ : ๑๐) ได้แก่

๑. รูปแบบการลงรายการ ได้แก่ การใช้แท็ก ตัวบ่งชี้ รหัสเขตข้อมูลย่อย และเครื่องหมายวรรคตอน

๒. เนื้อหาที่ลงรายการ ได้แก่ ข้อมูลใน subfield และความถูกต้องของการพิมพ์ตัวอักษร

๓. การให้หัวเรื่อง ได้แก่ การกำหนดหัวเรื่องที่ล้ำสมัย หรือที่ถูกยกเลิกการใช้งาน

๔. การให้เลขหมู่ ได้แก่ ความถูกต้องของการวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือ

การตรวจสอบรายการในลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว นอกจากจะทำให้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมที่ดี มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้องและมีคุณภาพแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เช่น เพื่อการเข้าถึงเรื่องที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาโครงการความร่วมมือในการทำสหบรรณานุกรม

กรม (Union Catalog) เพื่อปรับปรุงการกำหนดหัวเรื่องและคุณภาพของรายการบรรณานุกรม และเพื่อให้การศึกษาความรู้แก่บรรณารักษ์และผู้เรียนวิชาการลงรายการ เป็นต้น

๒. การใช้งานโปรแกรม MARC Analyzer ในการตรวจสอบคุณภาพของการลงรายการบรรณานุกรมหนังสือ

เป็นโปรแกรมสำหรับตรวจสอบความถูกต้องในการลงรายการตามมาตรฐานการลงรายการ (MARC) เพื่อให้รายการบรรณานุกรมมีความถูกต้องและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีการกำหนดเงื่อนไข (Syntax) ในการตรวจสอบ (หน่วยวิจัยนวัตกรรมด้านสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, ๒๕๖๑) คือ

A = Mandatory if applicable – จำเป็นต้องลงรายการ ในกรณีที่มีปรากฏในแหล่งข้อมูล เช่น ๐๒๐, ๑xx, ๒๕๐, ๒๖๐ เป็นต้น

M = Mandatory – จำเป็นต้องมี เช่น Leader, ๐๐๘, ๒๔๕, ๓๐๐ เป็นต้น

O = Optional – ทางเลือกเพิ่มเติม เช่น กลุ่มที่เป็น Authority tag เป็นต้น

ไฟล์ที่จะนำมาใช้กับโปรแกรม MARC Analyzer คือไฟล์ MARC (ISO๒๗๐๙) ในรูปแบบ Encoding UTF-๘ เมื่อตรวจสอบแล้วพบข้อผิดพลาด สามารถนำระเบียบรายการนั้นมาแก้ไขในฐานข้อมูลในระบบห้องสมุดของเราให้ถูกต้องได้

๓. ความสามารถของโปรแกรม MARC Analyzer ดังนี้

๑. มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบบรรณานุกรมด้วยการ scan MARC leader, fixed field และ variable field ตาม rules ที่กำหนด โดยมีรายงานระเบียบที่มีข้อผิดพลาดและแนวทางการแก้ไข เมื่อพบจุดผิดพลาดระบบสามารถทำการแก้ไขให้โดยอัตโนมัติ

๒. เมื่อพบจุดผิดพลาดที่ระบบไม่สามารถแก้ไขได้ ผู้ใช้สามารถทำการแก้ไขได้เอง

๓. สามารถ Export ระเบียบที่ผ่านแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้งานต่อได้

๔. สามารถออกรายงานจุดผิดพลาดที่ตรวจสอบพบ และรายงานการแก้ไขจุดผิดพลาดได้

ในการพิจารณาระดับความจำเป็นของการลงรายการเขตข้อมูลหลักและเขตข้อมูลย่อย สามารถจำแนกระดับในการตรวจสอบระเบียบเป็น ๓ ระดับได้แก่

๑. National Level (ตรวจทุกเขตข้อมูลหลักและเขตข้อมูลย่อย)

๒. Minimal Level (ตรวจเฉพาะเขตข้อมูลที่ระบุให้ต้องมีการลงรายการในระดับ Minimal Level)

๓. UC Level (ตรวจเฉพาะเขตข้อมูลตามมติที่ประชุมสหบรรณานุกรมได้ตกลงกัน)

งานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. งานวิจัยในต่างประเทศ

Chan และ Vazine-Goetz (Chan & Vazine-Goetz, ๑๙๙๗, p.๒๙๕-๓๒๓) ได้ศึกษาขอผิดพลาด ในการใช้หัวเรื่องตามคู่มือการกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน รวมทั้งการใช้หัวเรื่องที่ถูกยกเลิกแล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการศึกษา คือหัวเรื่อง จำนวน ๙,๔๔๒ หัวเรื่อง ที่ปรากฏในระเบียบ บรรณานุกรม ในฐานะข้อมูลสหบรรณานุกรมของ OCLC โดยพิจารณาขอผิดพลาดของการลงรหัสตามรูปแบบมารก คำศัพท์ที่ใช้เป็นหัวเรื่องใหญ่ และหัวเรื่องย่อย การเลือกใช้หัวเรื่องย่อย การใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน โดยศึกษาจากหัวเรื่อง ๖ ประเภท คือ หัวเรื่องชื่อบุคคล (เขตข้อมูล ๖๐๐) หัวเรื่องชื่อนิติบุคคล (เขตข้อมูล ๖๑๐) หัวเรื่องชื่อการประชุม (เขตข้อมูล ๖๑๑) หัวเรื่องชื่อเรื่องแบบฉบับ (เขตข้อมูล ๖๓๐) หัวเรื่องทั่วไป (เขตข้อมูล ๖๕๐) และหัวเรื่องชื่อภูมิศาสตร์ (เขตข้อมูล ๖๕๑) และแยกประเด็นของความผิดพลาดเป็น ๑๐ ประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุด คือการลงรายการหัวเรื่องทั่วไป (เขตข้อมูล ๖๕๐) การใช้หัวเรื่องย่อย รองลงมาคือ การใช้หัวเรื่องหลัก และการลงรายการตามรูปแบบ มารกตามลำดับ

โรเมโร (Romero, ๑๙๙๔, p.๒๑๗) ได้ทำการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการลงรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับการเรียนการสอน และการฝึกอบรม โดยวิเคราะห์ จากแผ่นงานการลงรายการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จากโรงเรียนบรรณารักษ์ที่ได้รับการรับรองจากสมาคมหอสมุดอเมริกัน และเป็นผู้ที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์การลงรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศใด ๆ มาก่อน จำนวน ๒๐ คน และให้ลงรายการหนังสือคนละ ๑๐ เล่ม เพื่อหาข้อผิดพลาดที่ปรากฏจากการลงรายการในส่วนต่างๆ คือ รายการพรรณนา รายการหลัก การลงรหัสตามรูปแบบมารก การใช้อักษรตัวใหญ่ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ผลการวิเคราะห์ พบว่า จำนวนข้อผิดพลาดที่เกิดจากการลงรหัสตามรูปแบบมารกมีมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๔-๕๖ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของเขตข้อมูลความยาวคงที่ (Fixed fields)

แมสเส (Massey, ๒๐๐๐) ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพรายการบรรณานุกรม ทรัพยากรสารสนเทศในฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยบัท (University of Bath) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน ๒๘๘ รายการ โดยใช้วิธีการสุ่ม ๒ วิธี คือ การสุ่มโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ จำนวน ๗๙ รายการ และการสุ่มอย่างเป็นระบบ จำนวน ๓๖๗ รายการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการตรวจสอบคุณภาพรายการบรรณานุกรมแบบ CAT-ASSESS Tool ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย แซพแมน และใช้วิธีการตรวจสอบ ๒ ขั้นตอนสลับกัน คือ ๑) ตรวจสอบรายการทรัพยากรสารสนเทศในฐานข้อมูลไปยังตัวเล่ม และ ๒) ตรวจสอบจากตัวเล่ม

กลับไปยังรายการในฐานข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ในการตรวจสอบรายการจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มโดยระบบคอมพิวเตอร์ สวนที่พบข้อผิดพลาดมากที่สุด คือ การลงรายการในเขตข้อมูลการพิมพ์ และการจำหน่าย สวนเขตข้อมูลที่ไม่พบข้อผิดพลาดเลย คือเขตข้อมูลเลขเรียกหนังสือ สำหรับการตรวจสอบ รายการจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มอย่างเป็นระบบ พบข้อผิดพลาดเป็นเขตข้อมูลเดียวกับกลุ่มแรก ลักษณะของข้อผิดพลาดที่พบ เช่น ข้อมูลบางส่วนขาดหายไป การลงประเภทของปีพิมพ์ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

บีอัลล์ (Beall, ๒๐๐๔: Online) ได้ศึกษา ความผิดพลาดของการทำรายการบรรณานุกรมออนไลน์ของห้องสมุด ๕ แห่ง ประชากรที่ใช้ศึกษา คือรายการบรรณานุกรมออนไลน์ OCLC WorldCat จำนวน ๕๐๐ รายการ โดยผู้วิจัยได้จัดกลุ่มความถี่ และลักษณะของคำที่ผิดพลาดออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งลักษณะของคำที่ผิดพลาดที่ใช้พิจารณาในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คำที่สะกดผิด การสลับเปลี่ยนตำแหน่งตัวอักษร (Transposed letter) และคำซึ่งตัวอักษรบางตัวหายไป (Missing letter) จากนั้น ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยดึงคำในตำแหน่งที่ ๒๐ ของแต่ละกลุ่มออกมา ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๐ คำ ผลการวิจัยพบว่า คำที่ผิดพลาดจากการคัดลอกรายการบรรณานุกรมออนไลน์ มีการแก้ไขใหญ่ถูกต้องเพียงร้อยละ ๓๕.๘ เท่านั้น ส่วนอีกร้อยละ ๖๔.๒ ยังไม่มีการแก้ไข

บิน (Bin, ๒๐๐๗: Online) ได้ศึกษาข้อผิดพลาดในรายการบรรณานุกรมของ OCLC เพื่อการจัดทำรายการเอกสารภาษาจีนด้วยการคัดลอกรายการ (Copy cataloging) ในรูปแบบมาร์ก โดยศึกษากับระเบียบรายการเอกสารภาษาจีนที่อยู่ในฐานข้อมูลของ OCLC ยกเว้นเอกสารประเภทสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และไมโครฟิล์ม การศึกษาจะตรวจสอบทั้งรายการที่เป็นภาษาพื้นเมืองของจีน และภาษาจีนที่แปลงเป็น ภาษาโรมัน ในเขตข้อมูลรายการหลัก-ชื่อบุคคล (แท็ก ๑๐๐) ชื่อเรื่อง (แท็ก ๒๔๕) การพิมพ์, การจัดจำหน่าย, ฯลฯ (แท็ก ๒๖๐) ลักษณะทางกายภาพ (แท็ก ๓๐๐) ชื่อเรื่องที่แตกต่าง (แท็ก ๒๔๖) ฉบับพิมพ์ (แท็ก ๒๕๐) ชื่อชุด/รายการเพิ่ม-ชื่อเรื่อง (แท็ก ๒๔๖) ชื่อชุด/รายการเพิ่ม-ชื่อเรื่อง (แท็ก ๔๔๐) ชื่อชุด (แท็ก ๔๔๐) หมายเหตุทั่วไป (แท็ก ๕๐๐) รายการเพิ่มหัวเรื่อง-ชื่อบุคคล (แท็ก: ๖๐๐) รายการ เพิ่มหัวเรื่อง-ชื่อองค์กร (แท็ก ๖๑๐) รายการเพิ่มหัวเรื่อง-เนื้อหาวิชา (แท็ก ๖๕๐) รายการเพิ่มหัวเรื่อง- ชื่อภูมิศาสตร์ (แท็ก ๖๕๑) รายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล (แท็ก ๗๐๐) รายการเพิ่ม-ชื่อองค์กร (แท็ก ๗๑๐) รายการเพิ่มชื่อชุดชื่อ เรื่องแบบฉบับ (แท็ก ๘๓๐) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือเอกสารภาษาจีนที่อยู่ในกลุ่มเอกสารเอเชียตะวันออกในห้องสมุดเดวิส มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา ซึ่งอยู่ที่ชาเพลฮิลล์ (Davis Library, University of North Carolina at Chapel Hill) ซึ่งมีเอกสารภาษาจีน จำนวน ๑๒๕,๑๖๐ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ของจำนวนทั้งหมด โดยสุ่มมาเฉพาะเอกสารที่ผ่านการจัดทำรายการในช่วงเดือนพฤศจิกายน และ ธันวาคม ค.ศ. ๒๐๐๖ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๕๔ ระเบียบ ผลการศึกษาพบว่า เอกสารจำนวน

๔๕๔ ระเบียบ พบข้อผิดพลาด ๒๐๓ ระเบียบ (ร้อยละ ๔๕) และไม่พบข้อผิดพลาด ๒๕๑ ระเบียบ (ร้อยละ ๕๕) สำหรับระเบียบที่ผิดพลาด ๒๐๓ ระเบียบ พบความถี่ของความผิดพลาด ทั้งหมด ๒๗๕ แห่ง ลักษณะของความผิดพลาด ได้แก่ การลงรายการขนาดหนังสือ การใช้สัญลักษณ์ในการออกเสียง ภาษาจีน การกำหนดสคริปต์ภาษาจีน การใช้วงเล็บเหลี่ยม การไม่กำหนดจุดเซ็ง การไม่ลงชื่อเรื่อง เทียบเคียงภาษาจีน การเว้นระยะ การลงรหัส เป็นต้น สำหรับความผิดพลาดที่จำแนกตามรูปแบบ มาร์กพบว่า แท้ที่มีความผิดพลาดสูงสุดคือ แท้ ๔๔๐ เป็นแท้การทำรายการเพิ่มชื่อชุด คิดเป็น ร้อยละ ๓๔.๒ และ รองลงมาคือ แท้ ๒๔๖ เป็นแท้การทำรายการเพิ่มชื่อเรื่องอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗

๒. งานวิจัยในประเทศ

ชลธิชา นางรอง (๒๕๔๒) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการลงรายการหนังสือ ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการลงรายการ หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพยาบาลของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หนังสือภาษาไทย และหนังสือภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพยาบาล จำนวน ๖๐๐ ชื่อเรื่อง แยกเป็นภาษาไทย ๓๐๐ ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ ๓๐๐ ชื่อเรื่อง ที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผ่นป้อนข้อมูล (Worksheet) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยยึดตามกฎเกณฑ์ การลงรายการบรรณานุกรม เอเอซีอาร์๒ และมาตรฐานการลงรายการที่เครื่องคอมพิวเตอร์อ่านได้ คือ มาร์ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า พบข้อผิดพลาดในการลงรายการพรรณานามากที่สุดจำนวน ๓๐๓ ระเบียบ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๓ การกำหนดหัวเรื่อง จำนวน ๑๑๖ ระเบียบ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๓ และส่วนการลงรายการที่พบข้อผิดพลาดน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดเลขเรียกหนังสือ จำนวน ๒๑ ระเบียบ คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๐

ธิดาพร สายทะโชติ (๒๕๕๑) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการหนังสือภาษาไทยในฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ตามรูปแบบมาร์ก ๒๑ (MARC21) และตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกล-อเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม (AACR2R) และเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลรายการหนังสือภาษาไทยของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ระเบียบรายการหนังสือภาษาไทยที่บันทึกเข้าระบบห้องสมุดอัตโนมัติ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่เดือน เมษายน ๒๕๕๐ นับย้อนลงไป จำนวน ๑๐,๐๐๐ ระเบียบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกการตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ๑) การบันทึกค่ารหัสตามรูปแบบ MARC ๒๑ ในเขตข้อมูล ความยาวคงที่ (เฉพาะเขตข้อมูล ๐๐๘) พบว่า มีความถูกต้อง เกินกว่าร้อยละ ๙๕ ๒) การลงรายการตามรูปแบบ MARC ๒๑ และการลงรายการตามหลักเกณฑ์ AACR2R ในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่

(เขตข้อมูล ๐๒๐-๘๕๐) พบว่า มีเขตข้อมูลที่ลงรายการได้ถูกต้องร้อยละ ๑๐๐ ได้แก่ เขตข้อมูล ๑๓๐ และ ๖๓๐ มีเขตข้อมูลที่ลงรายการได้ถูกต้องเกินกว่าร้อยละ ๙๙ ขึ้นไป ได้แก่ เขตข้อมูล ๐๒๐, ๐๘๒, ๑๐๐, ๒๕๐, ๒๖๐, ๕๐๐, ๕๔๖, ๖๑๐, ๖๕๐, ๗๐๐ และ ๘๕๐ มีเขตข้อมูลที่ลงรายการได้ถูกต้อง ร้อยละ ๙๐-๙๘ ได้แก่ เขตข้อมูล ๑๑๑, ๑๑๐, ๒๔๕, ๒๔๖, ๓๐๐, ๕๔๖, ๖๕๑, ๗๑๐ และ ๘๓๐ มีเขตข้อมูลที่ลงรายการได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ได้แก่ เขตข้อมูล ๔๔๐, ๔๙๐, ๕๓๖, ๕๘๖, ๖๐๐ และ ๖๕๓ มีเขตข้อมูลที่ลงรายการได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ได้แก่ เขตข้อมูล ๐๔๑, ๗๔๐ และ ๕๐๕ ๓) แนวทางในการพัฒนาการลงรายการหนังสือภาษาไทยในฐานะข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศในเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เฉพาะเขตข้อมูล ๐๐๘) ควรมีการพัฒนาการลงรายการในกลุ่มตำแหน่งต่าง ๆ อาทิ กลุ่มตำแหน่งบันทึกรหัสปีพิมพ์เริ่มต้น (๐๐๘/๐๗-๑๐), รหัสปีพิมพ์สิ้นสุด (๐๐๘/ ๑๑-๑๔), บันทึกรหัสประเทศของสถานที่พิมพ์ (๐๐๘/ ๑๕-๑๗), บันทึกรหัสลักษณะเนื้อหา (๐๐๘/ ๒๔-๒๗), บันทึกรหัสระบุว่าเป็นเอกสารการประชุม (๐๐๘/ ๒๙), บันทึกรหัสหนังสือที่ระลึก (๐๐๘/ ๓๐) และบันทึกรหัสตราชนิ (๐๐๘/ ๓๑) สำหรับเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐-๘๕๐) ควรมีการพัฒนาการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศในเขตข้อมูล ๐๒๐, ๐๔๑, ๐๔๓, ๐๘๒, ๒๔๕, ๒๔๖, ๒๕๐, ๔๔๐, ๕๐๕, ๕๘๖, ๖XX, ๗๐๐, ๗๑๐ และ ๗๔๐.

บุญยืน จันทร์สว่าง (๒๕๕๓) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษาความผิดพลาดของการลงรายการสิ่งพิมพ์ตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ และรูปแบบมารก จากการฝึกงานของนิสิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ระเบียบบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในรูปแบบมารก ที่นิสิตวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๔ ศึกษาศึกษา ๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ จัดทำขึ้นในช่วงระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน ณ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน ๓๓๓ ระเบียบ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการตรวจสอบรายการ ซึ่งประยุกต์มาจาก CAT-ASSESS tool ของ แชนแมน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยความผิดพลาดในการลงรายการสิ่งพิมพ์เมื่อคิดเทียบร้อยละกับจำนวนตำแหน่ง ที่ตรวจสอบในแต่ละรายการหรือเขตข้อมูล มีดังนี้ ๑. การลงรายการสิ่งพิมพ์ตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกันในภาพรวม ลงรายการได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ ๖๔.๓ ผิดพลาดร้อยละ ๓๕.๗ รายการที่ลงผิดพลาดมากที่สุดคือ ชื่อชุด ร้อยละ ๗๖.๗ รองลงมาคือ ผู้แต่งองค์กร ร้อยละ ๗๑.๒ การพิมพ์, การจำหน่าย ฯลฯ ร้อยละ ๖๐.๗ และ หมายเหตุ ร้อยละ ๕๐.๙ ตามลำดับ ๒. การลงรายการสิ่งพิมพ์ตามรูปแบบมารกในภาพรวม ลงรายการได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗ ผิดพลาดร้อยละ ๑๑.๓ การลงรายการในเขตข้อมูลความยาวคงที่พบว่า ในส่วนนำลงรายการได้ ถูกต้องร้อยละ ๙๗.๔ ผิดพลาดร้อยละ ๒.๖ รหัสที่ลงผิดพลาดมากที่สุดคือ รหัสรูปแบบการลงรายการ ร้อยละ ๖.๖ ในเขต

ข้อมูล ๐๐๘ ลงรายการได้ถูกต้องร้อยละ ๘๗.๑ ผิดพลาดร้อยละ ๑๒.๙ รหัสที่ลงผิดพลาด มากที่สุดคือ สถานที่พิมพ์ และภาพประกอบ ร้อยละ ๒๖.๔ และ ๒๖.๓ ตามลำดับ ส่วนในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ ลงรายการได้ถูกต้องร้อยละ ๘๗.๗ ผิดพลาดร้อยละ ๑๒.๓ เขตข้อมูลที่ลงรายการผิดพลาดมากที่สุดคือ รายการเพิ่มชื่อเรื่อง ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือ หมายเหตุสารบัญ ร้อยละ ๖๖.๗ ชื่อชุด/ชื่อชุด ที่ทำรายการเพิ่ม ร้อยละ ๖๑.๕ และ รายการเพิ่มผู้แต่งองค์กร ร้อยละ ๖๐.๒

ปภาดา น้อยคำยาง (๒๕๕๒) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การตรวจสอบคุณภาพของรายการหนังสือในฐานข้อมูลบรรณานุกรม สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในเรื่องการลงรายการตามรูปแบบมาร์ก การลงรายการตามหลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกัน AACR2 การลงรายการหัวเรื่อง การพิมพ์ และรายการข้อมูลแต่ละเล่ม (item) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ระเบียบบรรณานุกรม จำนวน ๕๐๐ ระเบียบ ที่จัดพิมพ์ลงฐานข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ ถึง ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โดยใช้ในการสุ่มแบบมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการตรวจสอบรายการ ซึ่งประยุกต์มาจาก CAT-ASSESS tool ของแซพแมน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ และร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า ๑) การลงรายการตามรูปแบบมาร์ก พบว่า มีการลงรายการถูกต้องร้อยละ ๘๘.๓ และลงรายการผิดพลาดร้อยละ ๑๑.๗ เมื่อจำแนกตามกลุ่มเขตข้อมูล พบว่า เขตข้อมูล ๐๐๘ มีการลงรายการถูกต้องร้อยละ ๙๓.๘ ส่วนเขตข้อมูล ๐๒๐ ถึง ๗XX มีการลงรายการถูกต้องร้อยละ ๘๗.๙ ๒) การลงรายการตามหลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกัน พบว่า มีการลงรายการถูกต้องร้อยละ ๘๐. ๓) การลงรายการหัวเรื่อง พบว่า มีการนำมาใช้ถูกต้องร้อยละ ๙๘.๗ ๔) การพิมพ์ พบว่ามีการพิมพ์ถูกต้องร้อยละ ๙๘.๘ ๕) รายการข้อมูลหนังสือแต่ละเล่ม (items) พบว่า มีความถูกต้องร้อยละ ๙๙.๘

เปรมฤดี หาญปราบ (๒๕๔๖) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความถูกต้องของการลงรายการหนังสือภาษาไทยตามรูปแบบมาร์ก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความถูกต้องของการลงรายการหนังสือภาษาไทยตามรูปแบบมาร์ก ในส่วนของเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘) เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐-๘๕๖) และรูปแบบการลงรายการรายชื่อบุคคล (เขตข้อมูล ๑๐๐, ๖๐๐ และ ๗๐๐) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ระเบียบบรรณานุกรม หนังสือทั่วไปและหนังสือตำราที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๕๐ ถึง พ.ศ.๒๕๔๕ จำนวน ๙๐๐ ระเบียบ โดยสุ่มจากระเบียบที่นำเข้าฐานข้อมูล ของสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๐ ถึง วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๖ จำนวน ๓๐๐ ระเบียบ ส่วนอีก ๖๐๐ ระเบียบ เป็นระเบียบของชื่อเรื่องเดียวกันที่ปรากฏในฐานข้อมูล ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง แห่งละ ๓๐๐ ระเบียบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกการตรวจสอบการลงรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ๑) การลงรหัสในเขตข้อมูลความยาวคงที่ พบว่า การลงรหัสของตำแหน่งต่างๆ ทุกตำแหน่งมีความ

ถูกต้องเกินกว่าร้อยละ ๙๐ ๒) การใช้มาร์กในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (๑) การใช้แท็กในเขตข้อมูล ๐๒๐-๘๕๖ พบว่า มีความถูกต้องเกินกว่าร้อยละ ๙๐ (๒) การใช้ตัวบ่งชี้ในเขตข้อมูล ๐๒๐-๘๕๖ พบว่า มีความถูกต้องเกินกว่าร้อยละ ๙๐ ยกเว้นการใช้ตัวบ่งชี้ในกลุ่มเขตข้อมูล ๖XX มีความถูกต้องประมาณร้อยละ ๖๐ เท่านั้น (๓) การใช้รหัสในเขตข้อมูลย่อยของแต่ละเขตข้อมูล พบว่า มีความถูกต้องเกินกว่าร้อยละ ๙๐ โดยรหัสเขตข้อมูลย่อย a ใช้ได้ถูกต้องทั้งหมด คือ ร้อยละ ๑๐๐ ๓) รูปแบบการลงรายการชื่อบุคคล (๑) รูปแบบการลงรายการชื่อกคนไทย พบว่าร้อยละ ๙๗.๙๘ มีรูปแบบการลงรายการเหมือนกัน โดยในส่วนที่แตกต่างกันนั้นเป็นเรื่องของรูปแบบการลงชื่อ และการสะกดคำ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๑ และ ๐.๘๑ ตามลำดับ (๒) รูปแบบการลงรายการชื่อกต่างชาติ พบว่า รูปแบบการลงชื่อที่เหมือนและต่างกันมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๙ และ ๔๕.๗๑ ตามลำดับ โดยในส่วนที่แตกต่างกันนั้นเป็นรูปแบบการลงชื่อ และการถอดอักษรชื่อกต่างชาติเป็นอักษรไทย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ และ ๒๕.๗๑ ตามลำดับ

ศิริงาม แผลงชีพ (๒๕๕๑) ได้วิจัยเรื่อง การลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยขององค์การตามหลักเกณฑ์การลงรายการ AACR2 ที่ใช้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การลงรายการบรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยขององค์กรตามหลักเกณฑ์การลงรายการ AACR2 ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาปัญหาการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยขององค์กรตามหลักเกณฑ์การลงรายการ AACR2 ของบรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยขององค์กรตามหลักเกณฑ์การลงรายการ AACR2 ของบรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศทุกคนที่รับผิดชอบการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยขององค์กรของหอสมุดกลางในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน รวมทั้งสิ้น ๑๒๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ๑) แบบวิเคราะห์การลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยขององค์กร ๒) แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน chi-square, t-test และ f-test ผลการวิจัยสรุปคือ ๑) การเลือกรายการหลัก บรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่เลือกรายการหลักด้วยชื่อเรื่องตามกฎ ๒๑.๑B๓ (ผลงานที่ออกโดยองค์กรหนึ่งหรือมากกว่านั้นและไม่ได้จัดอยู่ในประเภทตามกฎ ๒๑.๑B๒ ให้ถือว่าผลงานนั้นไม่มีองค์กรเข้ามาเกี่ยวข้อง และให้ทำรายการเพิ่มให้กับองค์กรที่มีชื่อปรากฏเด่นชัด) และกฎ ๒๑.๑C๑ (ให้ลงรายการของผลงานภายใต้ชื่อเรื่องที่เหมาะสมหรือชื่อเรื่องแบบฉบับ ถ้าไม่ทราบชื่อผู้แต่งแน่ชัดและผลงานนั้น ๆ ไม่ได้ออกโดยองค์กร หรือเป็นการรวมผลงาน หรือเป็นผลงานที่จัดทำภายใต้ควบคุมของบรรณธิการ หรือเป็นผลงานที่ออกโดยองค์กร แต่ไม่จัดอยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งยอมรับของกลุ่มทางศาสนา) การลงชื่อองค์กร บรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่ลงชื่อองค์กรตามกฎ ๒๔.๑A มากที่สุด ส่วนชื่อเรื่องและการ

แจ้งความรับผิดชอบ บรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่ลงรายการส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบตามกฎหมาย ๑.๑B๑/๑.๑F๑, ๒๑.๔B๑ ๒) บรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศที่ตำแหน่งและประสบการณ์ต่างกันมีปัญหาการลงรายการบรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยขององค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่บรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดต่างกันมีปัญหาการลงรายการบรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยขององค์กรไม่แตกต่างกัน ๓) บรรณารักษ์วิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศที่สังกัดกลุ่มห้องสมุด ตำแหน่งงานและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยขององค์กรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ควรมีการตีความกฎ ๒๑.๑B๒ (การเลือกชื่อองค์กรเป็นรายการหลัก) กฎ ๒๔.๕C๑ (การลงชื่อองค์กรที่เป็นบริษัท) และกฎ ๒๔.๑๒A (การลงรายการชื่อองค์กรที่เป็นหน่วยงานรอง) ให้ใช้กันอย่างกว้างขวางและเข้าใจตรงกันในทุกๆห้องสมุด และควรมีความร่วมมือจากหลายๆห้องสมุด ให้จัดอบรมการลงรายการองค์กร ควรมีการจัดประชุมเพื่อหามาตรฐานการลงรายการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรืออาจมีการจัดตั้งองค์กรเพื่อร่วมมือกันในการจัดทำแบบแผนการลงรายการและจัดทำคู่มือร่วมกัน เพื่อให้การลงรายการเป็นแบบมาตรฐานเดียวกัน

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ประเด็นข้อผิดพลาดในการลงรายการ สรุปได้ว่า การลงรายการบรรณานุกรมในระบบห้องสมุดอัตโนมัติต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่องมาตรฐานการลงรายการต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งเนื้อหาในการลงรายการต้องมีความถูกต้องสมบูรณ์ และต้องมีการตรวจสอบในฐานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้ฐานข้อมูลมีคุณภาพและช่วยลดความผิดพลาดได้มากยิ่งขึ้น

บทที่ ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ผู้วิเคราะห์ได้ดำเนินการวิเคราะห์ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนการดำเนินงาน
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ผู้วิเคราะห์ได้ดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาว่า เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศ
๒. ศึกษามาตรฐานการลงรายการตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกล-อเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม (AACR2R)
๓. ศึกษามาตรฐานการลงรายการตามรูปแบบ MARC21
๔. ศึกษาโปรแกรม MARC Analyzer ที่ใช้สำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรม
๕. สร้างแบบบันทึกการตรวจสอบการลงรายการ ดังนี้
  ๑. แบบบันทึกการตรวจสอบการลงรายการตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (AACR2)
  ๒. แบบบันทึกการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21
  ๓. แบบบันทึกการตรวจสอบการพิมพ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร : ได้แก่ ระเบียบบรรณานุกรม รายการวิทยานิพนธ์ และงานวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ จำนวน ๒๘๗ ระเบียบ ผู้จัดทำได้ดำเนินการวิเคราะห์ทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่าง : ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นตารางเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิเคราะห์ได้สร้างขึ้นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศประเภทวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยจากระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. รวบรวมระเบียบบรรณานุกรมหนังสือจากระบบห้องสมุดอัตโนมัติ
๒. รวบรวมรายการข้อผิดพลาดที่ได้ทำการตรวจสอบจากโปรแกรม MARC Analyzer และแก้ไขระเบียบบรรณานุกรมให้ถูกต้อง
๓. ดำเนินการตรวจสอบการลงรายการในแต่ละประเด็นที่ศึกษา ดังนี้
  - ๓.๑ การลงรายการตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกล-อเมริกันและการลงรายการในรูปแบบ MARC21 โดยเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างรายการจากตัวเล่มกับรายการในฐานข้อมูล
  - ๓.๒ การพิมพ์ ตรวจสอบมีการพิมพ์ถูกต้อง/หรือพิมพ์ผิด (พิมพ์ตกหล่น พิมพ์ขาด หรือพิมพ์เกิน)
๔. บันทึกข้อมูลที่ผิดพลาดลงในแบบบันทึกการลงรายการเมื่อพบข้อผิดพลาด ๑ จุดให้ ๑ คะแนน ดำเนินการรวมคะแนนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วแสดงผลจำนวนครั้งของความผิดพลาดจากนั้นหาความถี่และร้อยละของความผิดพลาดในส่วนต่าง ๆ ของตามเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกล-อเมริกัน ตามรูปแบบ MARC21 และการพิมพ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คือ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

การแจกแจงความถี่ เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่เก็บมาได้ โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%)

ค่าร้อยละ คือ การคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเทียบกับข้อมูลรวมทั้งหมด โดยให้ข้อมูลรวม ทั้งหมดมีค่าเป็นร้อย

สูตรคำนวณ

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{X * 100}{N}$$

X คือ จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบบันทึกการตรวจสอบการลงรายการ ผู้วิเคราะห์ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑. การลงรายการตามกฎการลงรายการเอเอซีอาร์ 2 อาร์ แจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ ความถูกต้อง ความผิดพลาด และอัตราความผิดพลาดของการลงรายการในแต่ละส่วน สำหรับรายละเอียดลักษณะความผิดพลาดจะทำการรวบรวมนำเสนอในรูปตาราง

๒. การตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

๒.๑ เขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘)

แจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ ความถูกต้อง ความผิดพลาด ตามรูปแบบ MARC สำหรับรายละเอียดลักษณะความผิดพลาดจะทำการรวบรวมนำเสนอในรูปตาราง

๒.๒ เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐ ถึง ๗XX)

แจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ ความถูกต้อง ความผิดพลาดของการลงรายการในเขตข้อมูล ๐๒๐ ถึง ๗XX ตามรูปแบบ MARC21 สำหรับรายละเอียดลักษณะความผิดพลาดจะทำการรวบรวมนำเสนอในรูปตาราง

๓. การพิมพ์ แจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ ความถูกต้อง ความผิดพลาด สำหรับรายละเอียดลักษณะความผิดพลาดจะทำการรวบรวมนำเสนอในรูปตาราง

๔. การหาค่าอัตราความผิดพลาด (Massey, ๒๐๐๐: online) ตามสูตร

$$\text{อัตราความผิดพลาด} = \frac{(\text{ข้อมูลที่นำมาลงรายการไม่ถูกต้อง} + \text{ไม่ได้นำมาลงรายการ})}{(\text{จำนวนรายการทั้งหมด})} \times 100$$

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

๑. การตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo American Cataloging Rules 2 Edition)

๑.๑ ผลการตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน

๑.๒ ลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง

๒. การตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

๒.๑ จำนวนรายการทั้งหมดที่ตรวจสอบ จำแนกตามเขตข้อมูล

๒.๒ ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

๒.๓ ลักษณะของการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 ไม่ถูกต้อง

๓. การพิมพ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo American Cataloging Rules 2 Edition)

๑.๑ ผลการตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน จำนวน ๒๘๗

ระเบียบน ดังตาราง ๔.๑

ตาราง ๔.๑ แสดงผลการตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน จำแนกตามรายการตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน

หน่วย : ตำแหน่ง

รายการตรวจสอบ	ลงรายการถูกต้อง		ลงรายการผิดพลาด				รวม	อัตราความผิดพลาด
			ลงรายการไม่ถูกต้อง		ไม่ได้นำมาลงรายการ			ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ผู้แต่งบุคคล	๔๔๕	๔๓.๒๙	๙	๐.๘๘	๕๗๔	๕๕.๘๔	๑,๐๒๘	๕๖.๗๑
ผู้แต่งนิติบุคคล	๑๗๓	๒๓.๑๖	๒	๐.๒๗	๕๗๒	๗๖.๕๗	๗๔๗	๗๖.๘๔

ตาราง ๔.๑ (ต่อ)

รายการตรวจสอบ	ลงรายการถูกต้อง		ลงรายการผิดพลาด				รวม	อัตราความผิดพลาด
	จำนวน	ร้อยละ	ลงรายการไม่ถูกต้อง		ไม่ได้นำมาลงรายการ			
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		ร้อยละ
ชื่อเรื่อง	๑,๑๐๘	๙๒.๐๓	๒๐	๑.๖๖	๗๖	๖.๓๑	๑,๒๐๔	๗.๙๗
ชื่อชุด	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๕๗๔	๑๐๐.๐๐	๕๗๔	๑๐๐.๐๐
การแจ้งความ รับผิดชอบ	๓๓๙	๙๙.๔๑	๒	๐.๕๙	๐	๐.๐๐	๓๔๑	๐.๕๙
ฉบับพิมพ์	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐
การพิมพ์, การ จำหน่าย	๘๕๘	๙๙.๖๕	๑	๐.๑๒	๒	๐.๒๓	๘๖๑	๐.๓๕
ลักษณะทางกายภาพ	๔๓๐	๙๘.๖๒	๑	๐.๒๓	๕	๑.๑๕	๔๓๖	๑.๓๘
หมายเหตุ	๒๗๑	๘๒.๓๗	๐	๐.๐๐	๕๘	๑๗.๖๓	๓๒๙	๑๗.๖๓
เลขมาตรฐานหนังสือ สากล ISBN	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐
รวม	๓,๖๒๔	๕๙.๔๗	๓๕	๐.๕๗	๒,๔๓๕	๓๙.๙๖	๖,๐๙๔	๔๐.๕๓

จากตาราง ๔.๑ พบว่า การลงรายการแบบแองโกลอเมริกันทั้งสิ้น จำนวน ๖,๐๙๔ ตำแหน่ง มีการลงรายการถูกต้อง ร้อยละ ๕๙.๔๗ มีอัตราความผิดพลาดร้อยละ ๔๐.๕๓ โดยส่วนที่ลงรายการถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการการพิมพ์, การจำหน่าย ร้อยละ ๙๙.๖๕ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการการแจ้งความรับผิดชอบ ร้อยละ ๙๙.๔๑ และการลงรายการลักษณะทางกายภาพ ร้อยละ ๙๘.๖๒ ตามลำดับ

ส่วนที่ลงรายการผิดพลาดมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการชื่อชุด ฉบับพิมพ์ และเลขมาตรฐานหนังสือสากล ISBN ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการผู้แต่งนิติบุคคล ร้อยละ ๗๖.๘๔ และการลงรายการผู้แต่งบุคคล ร้อยละ ๕๖.๗๑ ตามลำดับ

๑.๒ ลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง ตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง ดังตาราง ๔.๒

ตาราง ๔.๒ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่
ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ ชื่อเรื่อง

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
ชื่อเรื่อง	ไม่ได้ลงรายการ ชื่อเรื่องเทียบเคียงภาษาอังกฤษ เช่น รายงานวิจัย ปริมาณสารพฤกษศาสตร์เคมีรวม และฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระของน้ำผึ้งชันโรง	\$รายงานวิจัย ปริมาณสาร พฤกษศาสตร์เคมีรวมและฤทธิ์ต้านอนุมูล อิสระของน้ำผึ้งชันโรง =\$bTotal phytochemical contents and antioxidant activities of stingless bee honey
	ลงรายการชื่อเรื่องเทียบเคียงภาษาอังกฤษไม่ ครบถ้วน และสลับตำแหน่ง \$บทประพันธ์เพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซิมโฟนี "สัญลักษณ์ แห่งชัยชนะ" / \$วรเขต ทะโกซา = Symphony "The Symbol of Victory" / Woraket Tagosa.	\$รายงานการวิจัย บทประพันธ์เพลง เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซิมโฟนี "สัญลักษณ์แห่งชัยชนะ" =\$bMusic Composition Honour for King Bhumibol Adulyadej Symphony "The Emblem of Victory"
	\$มรดกวัฒนธรรม ไทย-ลาว สองฝั่งโขง: สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก; รายงาน	\$รายงานการวิจัย มรดกวัฒนธรรม ไทย-ลาว สองฝั่งโขง: สถาปัตยกรรมที่ ได้รับ
	การวิจัย =\$bMekhong Riverside Cultural Heritages of Thailand - Laos : Architecture with Western Influence	อิทธิพลตะวันตก =\$bMekhong Riverside Cultural Heritages of Thailand - Laos : Architecture with Western Influence
	\$คุณลักษณะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม :\$bAttributes innovative leader for School of Administrators in Multiculture Society	\$รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ คุณลักษณะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทของสังคม พหุวัฒนธรรม =\$bAttributes innovative leader for School of Administrators in Multiculture Society

ตาราง ๔.๒ (ต่อ)

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
	ลงตำแหน่งชื่อเรื่องหนังสือไม่ถูกต้อง \$aการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำส้มสายชูหมักจากดอก กระเจี๊ยบแดง =\$bThe development	\$aรายงานการวิจัย การพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์น้ำส้มสายชูหมักจากดอกกระเจี๊ยบ แดง =\$bThe development
ชื่อเรื่อง (ต่อ)	packaging of Fresh Vinegar from Roselle /\$c รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ของ กรวิทย์ ต่ายก ระทีก.	packaging of Fresh Vinegar from Roselle

ตาราง ๔.๓ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่
ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ การแจ้งความรับผิดชอบ

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
การแจ้งความ รับผิดชอบ	ลงรายการไม่ถูกต้องตามรูปแบบการลงรายการการ แจ้งความรับผิดชอบมากกว่า ๒ คน ให้ใช้ เครื่องหมาย (, \$cปราณี แซ่เจ็ง และ อิศรีย์ ชันทอง.	\$cปราณี แซ่เจ็ง, อิศรีย์ ชันทอง.
	ลงรายการไม่ถูกต้องตามรูปแบบการลงรายการการ แจ้งความรับผิดชอบมากกว่า ๓ คน ให้ลงชื่อเฉพาะ คนแรก นอกนั้นตัดออกให้หมด โดยลงเครื่องหมาย (...) ไว้แทนชื่อที่ตัดในวงเล็บ สำหรับภาษาไทย ใช้ คำว่า “และคนอื่นๆ” สำหรับบุคคล และใช้คำว่า “และอื่นๆ” สำหรับองค์กร \$cวิภาดา มุรินทร์นพมาศ และคณะ.	\$cวิภาดา มุรินทร์นพมาศ ... [และคน อื่นๆ].
	ไม่ลงรายการตามที่ปรากฏ \$cรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ของ กรวิทย์ ต่า ยกระทีก.	\$cกรวิทย์ ต่ายกระทีก.
	ลงรายการไม่ถูกต้องตามรูปแบบการลงรายการการ แจ้งความรับผิดชอบมากกว่า ๒ คน ให้ใช้ เครื่องหมาย (, \$cนุรีดา จะปะเกีย,ชุตินา คำแก้ว และ ชูลพีกอ ร์ มาโซ.	\$cนุรีดา จะปะเกีย,ชุตินา คำแก้ว, ชูลพี กอร์ มาโซ.

ตาราง ๔.๔ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ ฉบับพิมพ์

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเลขหนังสือ
ฉบับพิมพ์	ไม่ได้ลงรายการฉบับพิมพ์ เนื่องจากเป็นงานวิจัย และวิทยานิพนธ์	

ตาราง ๔.๕ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ การพิมพ์, การจำหน่าย

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเลขหนังสือ
การพิมพ์, การจำหน่าย	ไม่ปรากฏปีพิมพ์ §c๒๕๕๖	ใส่ปีที่คาดเดา §c[๒๕๕๖?]
	ลงรายการสถานที่พิมพ์ไม่ถูกต้อง \$aหาดใหญ่ : \$bมหาวิทยาลัยหาดใหญ่, §c๒๕๖๑.	\$aสงขลา : \$bมหาวิทยาลัยหาดใหญ่, §c ๒๕๖๑.
	\$aปัตตานี : \$bมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, §c ๒๕๖๑.	\$aยะลา : \$bมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, §c๒๕๖๑.
	ไม่สามารถย่อได้ เนื่องจากไม่ได้สำนักงานเป็น รายการหลัก \$aกรุงเทพฯ : \$bสำนักงานฯ, §c๒๕๕๕.	\$aกรุงเทพฯ : \$bสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, §c๒๕๕๕.
	\$aกรุงเทพฯ : \$bสำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, §c๒๕๖๒.	สามารถลงรายการย่อได้ เนื่องจาก สำนักงานเป็นรายการหลัก \$aกรุงเทพฯ : \$bสำนักงานฯ, §c๒๕๖๒.
	ไม่ได้ลงรายการสำนักพิมพ์ \$aกรุงเทพฯ : §c๒๕๕๘	\$aกรุงเทพฯ : \$bสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, §c๒๕๕๘

ตาราง ๔.๖ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่
ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ ลักษณะทางกายภาพ

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
ลักษณะทาง กายภาพ	ไม่ได้ลงรายการภาพประกอบ	\$bภาพประกอบ
	การลงเครื่องหมาย ;\$bภาพประกอบ	:\$bภาพประกอบ
	ไม่มีตาราง แต่ลงรายการตาราง \$a๓-๓๓, ๔๔๙ หน้า :\$bภาพประกอบ, ตาราง ;\$c ๓๐ ซม.	\$a๓-๓๓, ๔๔๙ หน้า :\$bภาพประกอบ ;\$c๓๐ ซม.
	ลงรายการตารางไม่ถูกต้อง \$a๕๒ หน้า :\$bตาราง ;\$c๒๙ ซม.	\$a๕๒ หน้า :\$bตาราง ;\$c๒๙ ซม.
	ไม่ปรากฏภาพประกอบ \$a๑๕๐ หน้า :\$bภาพประกอบ ;\$c๒๙ ซม.	\$a๑๕๐ หน้า ;\$c๒๙ ซม.

ตาราง ๔.๗ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่
ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ ชื่อชุด

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
ชื่อชุด	ไม่ได้ลงรายการชื่อชุด เนื่องจากเป็นงานวิจัยและ วิทยานิพนธ์	

ตาราง ๔.๘ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่
ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ หมายเหตุ

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
หมายเหตุ	ไม่ได้ลงรายการผู้ให้ทุน สำหรับงานวิจัย	\$aงานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนจาก งบประมาณรายได้ มหาวิทยาลัยราช ภัฏธนบุรี ๒๕๖๑.
	ไม่ได้ลงรายการปริญญาบัตร สำหรับวิทยานิพนธ์	\$aวิทยานิพนธ์ (คศ.ม.) –มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา, ๒๕๖๐.

ตาราง ๔.๙ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่
ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ ผู้แต่งบุคคล

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
ผู้แต่งบุคคล	ปรากฏรายการผู้แต่งอยู่ในชื่อเรื่องและการแจ้ง ความรับผิดชอบ แต่ไม่ลงรายการผู้แต่งบุคคล	๑๐๐ \$aภักจิรา ไกรไทย.
	ไม่ได้ลงรายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล \$cปรีชา ณะวิบูลย์, นางเยาว์ อุตุมพร.	ลงรายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล ๗๐๐ \$aนางเยาว์ อุตุมพร.
	ลงรายการผู้แต่งบุคคล ไม่ตรงกันกับการแจ้งความ รับผิดชอบ \$cจันทนา อินทนิม.	\$aสุชาดา ธโนภานุวัฒน์.
	ปรากฏรายการผู้แต่งบุคคล ๑๐๐ \$aนางนภัส พันธุ์พลกฤต.	ไม่ต้องลงรายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล ๗๐๐ \$aนางนภัส พันธุ์พลกฤต.
	ปรากฏชื่อผู้แต่งร่วมในการแจ้งความรับผิดชอบ ซึ่ง ไม่ได้ทำรายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล	ทำรายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล ๗๐๐ \$aพัชรินทร์ จันทรส่องแสง.
	\$cชิตาพร เอี่ยมสะอาด ... [และคนอื่นๆ].	๗๐๐ \$aเสาวภาคย์ สว่างจันทร์.
	ลงรายการผู้แต่งบุคคลใส่ตำแหน่งทางวิชาการ ๑๐๐ \$aผศ.ดร.ชมพูนุท ศรีพงษ์.	ลงรายการไม่ต้องใส่ตำแหน่งทางวิชาการ ๑๐๐ \$aชมพูนุท ศรีพงษ์.

ตาราง ๔.๑๐ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่
ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ ผู้แต่งนิติบุคคล

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้องเมื่อพิจารณาจาก ตัวเล่มหนังสือ
ผู้แต่งนิติบุคคล	ลงหน่วยงานไม่ถูกต้องตามลำดับ คือ ต้องลง หน่วยงานใหญ่แล้วตามด้วยหน่วยงานย่อย	
	\$aคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. \$b มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.	\$aมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. \$bคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
	ลงรายการเพิ่ม-ชื่อนิติบุคคลไม่ถูกต้องตามลำดับ \$aศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับ ความเป็นธรรม กระทรวงยุติธรรม	\$aกระทรวงยุติธรรม. \$bศูนย์ช่วยเหลือ ลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็น ธรรม.

ตาราง ๔.๑๐ (ต่อ)

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ต้องเมื่อพิจารณาจากตัวเล่มหนังสือ
ผู้แต่งนิติบุคคล (ต่อ)	ไม่ลงรายการผู้แต่งนิติบุคคล	ลงรายการผู้แต่งนิติบุคคลที่เป็นหน่วยงานใหญ่แล้วตามด้วยหน่วยงานย่อย และต้องลงให้ครบตามที่ปรากฏหน้าตัวเล่ม \$มหาวิทยาลัยศิลปากร. \$bคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ภาค ภาควิชาภาพพิมพ์.
	ปรากฏชื่อผู้แต่งนิติบุคคล แต่หน้าปกหนังสือเป็นผู้แต่งบุคคล \$สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	ลงรายการผู้แต่งบุคคลตามที่ปรากฏ \$นภววรรณ นพรัตนราภรณ์.

ตาราง ๔.๑๑ แสดงตัวอย่างลักษณะของรายการโดยใช้หลักเกณฑ์แบบแองโกลอเมริกันไม่ถูกต้อง จำแนกตามส่วน/รายการ เลขมาตรฐานหนังสือสากล ISBN

หน่วย : รายการ

ส่วน/รายการ	รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ต้องเมื่อพิจารณาจากตัวเล่มหนังสือ
เลขมาตรฐานหนังสือสากล ISBN	ไม่ได้ลงรายการเลขมาตรฐานหนังสือสากล ISBN เนื่องจากเป็นงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ซึ่งไม่ได้ปรากฏในตัวเล่ม	-

๒. การตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

๒.๑ จำนวนรายการทั้งหมดที่ตรวจสอบจำแนกตามเขตข้อมูล

จำนวนรายการที่ตรวจสอบ ในเขตข้อมูล ๐๐๘, ๐๒๐ - ๗XX จำนวน ๒๘๗

ระเบียบจำแนกตามเขตข้อมูล ดังตาราง ๔.๑๒

ตาราง ๔.๑๒ แสดงจำนวนรายการทั้งหมดที่ตรวจสอบ จำแนกตามเขตข้อมูล

หน่วย : เขตข้อมูล

เขตข้อมูล / tag	จำนวนที่ตรวจสอบ
๐๖ ประเภทของปีพิมพ์	๒๘๗
๐๗-๑๐ ปีที่เริ่มต้น	๒๘๗
๑๕-๑๗ สถานที่พิมพ์	๒๘๗
๑๘-๒๑ ภาพประกอบ	๒๘๗

ตาราง ๔.๑๒ (ต่อ)

เขตข้อมูล / tag		จำนวนที่ตรวจสอบ
๓๕-๓๗	ภาษา	๒๘๗
รวม		๑,๔๓๕
๐๒๐	เลขมาตรฐานหนังสือสากล	๒๘๗
๐๔๑	รหัสภาษา	๑,๐๔๙
๐๘๒	เลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	๑,๑๑๗
๑๐๐	ผู้แต่งบุคคล	๑,๓๖๙
๑๑๐	ผู้แต่งนิติบุคคล	๕๗๘
๒๔๕	ชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ	๑,๔๓๗
๒๔๖	ชื่อเรื่องที่แตกต่าง	๔๖๐
๒๕๐	ครั้งที่พิมพ์	๒๘๗
๒๖๐	การพิมพ์ การจัดจำหน่าย	๑,๔๓๕
๓๐๐	ลักษณะทางกายภาพ	๑,๑๓๖
๔๔๐/๔๙๐	ชื่อชุด	๕๗๔
๕๐๐	หมายเหตุทั่วไป	๗๐๓
๕๐๒	หมายเหตุปริญญาบัตร	๔๐๑
๖๐๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อบุคคล	๑,๗๒๒
๖๑๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อนิติบุคคล	๑,๔๙๖
๖๕๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทั่วไป	๕,๒๙๖
๖๕๑	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อทางภูมิศาสตร์	๑,๑๙๔
๗๐๐	รายการเพิ่ม - ชื่อบุคคล	๑,๗๓๖
๗๑๐	รายการเพิ่ม - ชื่อนิติบุคคล	๗๘๐
รวม		๒๓,๐๕๗
รวมทั้งสิ้น		๒๔,๔๙๒

* หมายถึง เขตข้อมูลที่ต้องมีทุกระเบียน

จากตาราง ๔.๑๒ พบว่า เขตข้อมูลที่ตรวจสอบทั้งสิ้น จำนวน ๒๔,๔๙๒ ตำแหน่ง ซึ่งเขตข้อมูลที่มีจำนวนมากที่สุด คือ เขตข้อมูล ๖๕๐ (รายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทั่วไป) จำนวน ๕,๒๙๖ หัวเรื่อง

๒.๒ ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 จำแนกตามรายละเอียดในแต่ละเขตข้อมูล ดังตาราง ๔.๑๓

ตาราง ๔.๑๓ ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 จำแนกตามรายละเอียดในแต่ละเขตข้อมูลความยาวคงที่

หน่วย : เขตข้อมูล

เขตข้อมูล	ลงรายการถูกต้อง		ลงรายการผิดพลาด				รวม	อัตรา ความ ผิดพลาด	
			ลงรายการไม่ ถูกต้อง		ไม่ได้นำมาลง รายการ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		ร้อยละ	
เขตข้อมูลความยาวคงที่									
๐๐๘ ส่วนนำ									
๐๖	ประเภทของปีพิมพ์	๒๘๖	๙๙.๖๕	๐	๐.๐๐	๑	๐.๓๘	๒๘๗	๐.๓๕
๐๗-๑๐	ปีที่เริ่มต้น	๒๘๕	๙๙.๓๐	๐	๐.๐๐	๒	๑.๕๕	๒๘๗	๐.๗๐
๑๕-๑๗	สถานที่พิมพ์	๒๘๕	๙๙.๓๐	๐	๐.๐๐	๒	๑.๕๕	๒๘๗	๐.๗๐
๑๘-๒๑	ภาพประกอบ	๒๑๓	๗๔.๒๒	๐	๐.๐๐	๗๔	๕๗.๓๖	๒๘๗	๒๕.๗๘
๓๕-๓๗	ภาษา	๒๘๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๒๘๗	๐.๐๐
รวมเขตความยาวคงที่		๑,๓๕๖	๙๔.๔๙	๐	๐.๐๐	๗๙	๑๒.๒๕	๑,๔๓๕	๕.๕๑

จากตาราง ๔.๑๓ พบว่า

เขตข้อมูลความยาวคงที่ มีการลงรายการที่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการภาษา ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการประเภทของปีพิมพ์ ร้อยละ ๙๙.๖๕ และการลงรายการปีที่เริ่มต้น การลงรายการสถานที่พิมพ์ ร้อยละ ๙๙.๓๐ตามลำดับ ส่วนเขตข้อมูล ที่มีการลงรายการผิดพลาดมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการภาพประกอบ อัตราความผิดพลาดร้อยละ ๒๕.๗๘ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการปีที่เริ่มต้น การลงรายการสถานที่พิมพ์ ร้อยละ ๐.๗๐ และการลงรายการประเภทของปีพิมพ์ อัตราความผิดพลาดร้อยละ ๐.๓๕ ตามลำดับ

ตาราง ๔.๑๔ ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 จำแนกตาม
รายละเอียดในแต่ละเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่

หน่วย : เขตข้อมูล

เขตข้อมูล	ลงรายการถูกต้อง		ลงรายการผิดพลาด				รวม	อัตรา ความ ผิดพลาด
			ลงรายการไม่ ถูกต้อง		ไม่ได้นำมาลง รายการ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ	
เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่								
๐๒๐ เลขมาตรฐานหนังสือ สากล	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐
๐๔๑ รหัสภาษา	๓๑๔	๒๙.๙๓	๑	๐.๑๐	๗๓๔	๖๙.๙๗	๑,๐๔๙	๗๐.๐๗
๐๘๒ เลขเรียกหนังสือระบบ ทศนิยมดิวอี้ (DDC)	๑,๑๐๘	๙๙.๑๙	๙	๖.๙๘	๐	๐.๐๐	๑,๑๑๗	๐.๘๑
๑๐๐ ผู้แต่งบุคคล	๘๕๔	๖๒.๓๘	๑	๐.๘๐	๕๑๔	๓๗.๕๕	๑,๓๖๙	๓๗.๖๒
๑๑๐ ผู้แต่งนิติบุคคล	๗	๑.๒๑	๐	๐.๐๐	๕๗๑	๙๘.๗๙	๕๗๘	๙๘.๗๙
๒๔๕ ชื่อเรื่องและการแจ้ง ความรับผิดชอบ	๑,๒๖๕	๘๘.๐๓	๒๒	๑๗.๐๕	๑๕๐	๑๐.๔๔	๑,๔๓๗	๑๑.๙๗
๒๔๖ ชื่อเรื่องที่แตกต่าง	๒๒๔	๔๘.๗๐	๔	๒.๔๔	๒๓๒	๕๐.๔๓	๔๖๐	๕๑.๓๐
๒๕๐ ครั้งที่พิมพ์	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐	๒๘๗	๑๐๐.๐๐
๒๖๐ การพิมพ์ การจัด จำหน่าย	๑,๔๓๒	๙๙.๗๙	๑	๐.๗๘	๒	๐.๑๔	๑,๔๓๕	๐.๒๑
๓๐๐ ลักษณะทางกายภาพ	๙๘๘	๘๖.๙๗	๑๓	๑๐.๐๘	๑๓๕	๑๑.๘๘	๑,๑๓๖	๑๓.๐๓
๔๔๐/ ๔๙๐ ชื่อชุด	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๕๗๔	๑๐๐	๕๗๔	๑๐๐.๐๐
๕๐๐ หมายเหตุทั่วไป	๖๑๑	๘๖.๙๑	๙	๖.๙๘	๘๓	๑๑.๘๑	๗๐๓	๑๓.๐๙
๕๐๒ หมายเหตุปริญญา นิพนธ์	๑๗๐	๔๒.๓๙	๑	๐.๗๘	๒๓๐	๕๗.๓๖	๔๐๑	๕๗.๖๑
๖๐๐ รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อบุคคล	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๑,๗๒๒	๑๐๐.๐๐	๑,๗๒๒	๑๐๐.๐๐
๖๑๐ รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อนิติบุคคล	๑๒๗	๑.๒๗๐	๐	๐.๐๐	๑,๓๖๙	๙๑.๕๑	๑,๔๙๖	๙๑.๕๑
๖๕๐ รายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทั่วไป	๒,๙๗๓	๕๖.๑๔	๒๐	๐.๓๘	๒,๓๐๓	๔๓.๔๙	๕,๒๙๖	๔๓.๘๖

ตาราง ๔.๑๔ (ต่อ)

เขตข้อมูล	ลงรายการถูกต้อง		ลงรายการผิดพลาด				รวม	อัตรา ความ ผิดพลาด
			ลงรายการไม่ ถูกต้อง		ไม่ได้นำมาลง รายการ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ	
เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่								
๖๕๑ รายการเพิ่มหัว เรื่อง – หัวเรื่องทาง ภูมิศาสตร์	๘๑	๖.๗๘	๐	๐.๐๐	๑,๑๑๓	๙๓.๒๒	๑,๑๙๔	๙๓.๒๒
๗๐๐ รายการเพิ่ม – ชื่อบุคคล	๑,๒๑๔	๖๙.๙๓	๑๑	๐.๖๓	๕๑๑	๒๙.๔๔	๑,๗๓๖	๓๐.๐๗
๗๑๐ รายการเพิ่ม – ชื่อนิติบุคคล	๓๓๓	๔๒.๖๙	๒	๐.๒๖	๔๔๕	๕๗.๐๕	๗๘๐	๕๗.๓๑
รวมเขตความยาวไม่คงที่	๑๑,๗๐๑	๕๐.๗๕	๙๔	๐.๔๑	๑๑,๒๖๒	๔๘.๘๔	๒๓,๐๕๗	๔๙.๒๕
รวมทั้งหมด	๑๓,๐๕๗	๕๓.๓๑	๙๔	๐.๓๘	๑๑,๓๔๑	๔๖.๓๐	๒๔,๔๙๒	๔๖.๖๙

จากตาราง ๔.๑๔ พบว่า

เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ มีการลงรายการที่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การพิมพ์ การจัด
จำหน่าย ร้อยละ ๙๙.๗๙ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการเลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)
ร้อยละ ๙๙.๑๙ การลงรายการชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ ร้อยละ ๘๘.๐๓ การลงรายการ
ลักษณะทางกายภาพ ร้อยละ ๘๖.๙๗ และการลงรายการหมายเหตุทั่วไป ร้อยละ ๘๘.๙๑ ตามลำดับ
ส่วนเขตข้อมูล ที่มีการลงรายการผิดพลาดมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการเลขเรียกหนังสือระบบ
ทศนิยมดิวอี้ (DDC) การลงรายการครั้งที่พิมพ์ การลงรายการชื่อชุด และการลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง-
ชื่อบุคคล ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการผู้แต่งนิติบุคคล อัตราความผิดพลาดร้อยละ
๙๘.๗๙ การลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง-ชื่อนิติบุคคล อัตราความผิดพลาดร้อยละ ๙๑.๕๑ ตามลำดับ

๒.๓ ลักษณะของการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 ไม่ถูกต้อง

ลักษณะของการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 ไม่ถูกต้อง มี ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) ตัวอย่าง
ของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘ ส่วนนำ) ๒) ตัวอย่างของการ
ลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐-๗๑๐) ดังตาราง ๔.๑๕ – ๔.๑๖

ตาราง ๔.๑๕ แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวคงที่ (เขตข้อมูล ๐๐๘ ส่วนนำ) จำแนกตามตำแหน่งการลงรายการ

หน่วย : ตำแหน่ง

ตำแหน่ง	รหัสที่ไม่ถูกต้อง	รหัสที่ถูกต้อง
๐๖ ประเภทของปีพิมพ์	ไม่ลงรหัสปีพิมพ์	ต้องลงรหัส s
	ลงรหัสปีพิมพ์ไม่ถูกต้อง ได้แก่ m	ต้องลงรหัส s เพราะเป็นปีพิมพ์เดียว
๐๗-๑๐ ปีที่เริ่มต้น	ไม่ลงรหัสปีพิมพ์ที่เริ่มต้น	ลงปีพ.ศ. ๒๕๕๖
	ลงปีพ.ศ. ๒๐๑๘	ต้องลงเป็นพ.ศ. ๒๕๖๑
๑๕-๑๗ สถานที่พิมพ์	ไม่ลงรหัสสถานที่พิมพ์ th	ต้องลงรหัสเป็น th สถานที่พิมพ์ประเทศไทย
	ไม่ได้เปลี่ยนสถานที่พิมพ์ ได้แก่ my	ต้องเปลี่ยนเป็น th เนื่องจากพิมพ์ที่ประเทศไทย
๑๘-๒๑ ภาพประกอบ	ไม่ลงรหัสภาพประกอบ	ไม่มีภาพประกอบลงรหัส #
	มีภาพประกอบ แต่ลงรหัส #	ต้องลงรหัสภาพประกอบ a
	มีภาพประกอบและแผนที่ ลงรหัส a	ต้องลงรหัสภาพประกอบและแผนที่ เป็น ab
	ลงรหัสแผนที่ a	ต้องลงรหัสแผนที่เป็น b
	มีภาพประกอบและตารางลงรหัส a	ต้องลงรหัสภาพประกอบและตาราง เป็น ad
๓๕-๓๗ ภาษา	ลงรหัสภาษาไม่ถูกต้อง เช่น หนังสือภาษาไทย ลงรหัส eng หนังสือภาษาอังกฤษ ลงรหัส tha	หนังสือภาษาไทยต้องลงรหัส tha หนังสือภาษาอังกฤษต้องลงรหัส eng

ตาราง ๔.๑๖ แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ (เขตข้อมูล ๐๒๐-๗๑๐) จำแนกตามรายการที่ไม่นำมาลง

หน่วย : รายการ

รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้อง
รายการที่ไม่นำมาลง	
ไม่ปรากฏเลข ISBN จากตัวเล่มงานวิจัย และวิทยานิพนธ์	
ไม่ลงรหัสภาษาในเขตข้อมูล ๐๔๑ ทั้งหมด	ต้องลงรหัสภาษา สำหรับหนังสือภาษาไทย ๐๔๑ ๐# \$atha
ไม่ได้ลงรายการผู้แต่งในเขตข้อมูล ๑๐๐	ต้องลงรายการ ๑๐๐ ๐# \$นางเยาว์ อุตุมพร.

ตาราง ๔.๑๖ (ต่อ)

รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้อง
ปรากฏผู้แต่งนิติบุคคล แต่ไม่ได้นำมาลงรายการ	๑๑๐ ๒# \$มหาวิทยาลัยศิลปากร.
ไม่ได้ลงรายการชื่อเรื่องย่อในเขตข้อมูล ๒๔๕ \$b	๒๔๕ \$aรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง ผลการใช้คำคล้องจองและเพลงสองภาษาที่มีต่อทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ =\$bThe effects of Rymes word and Bilingual Songs of towards language skills of young children in the Three Sounther Provinces /\$c กมลรัตน์ คนองเดช.
ลงรายการแจ้งความรับผิดชอบในเขตข้อมูล ๒๔๕ \$c ไม่ตรงกันกับเขตข้อมูล ๑๐๐ \$c โกวิทย์ กังสนันท์	ลงรายการให้ตรงกับที่ปรากฏในตัวเล่มหนังสือ \$aณัฐวุฒิ สมบูรณ์ยิ่ง.
ลงเครื่องหมายการแจ้งความรับผิดชอบในเขตข้อมูล ๒๔๕ \$c เป็น ^c	\$cตุลา เดชพลากุล.
ไม่ได้ใส่เครื่องหมายของเขตข้อมูลย่อย \$b ในเขตข้อมูล ๒๔๕ \$aการกระจายตัวของสารบิวทิลทินในน้ำและสัตว์น้ำบางชนิดบริเวณพื้นที่ท่าเรือประมงหลักในจังหวัดชายแดนภาคใต้ \$bDistribution of Butyltin (BTs) in water and some marine organism species from fishing port areas in the Southern Border Provinces /\$c อับดุลนาเซอร์ ฮายีสาماعيل.	\$aการกระจายตัวของสารบิวทิลทินในน้ำและสัตว์น้ำบางชนิดบริเวณพื้นที่ท่าเรือประมงหลักในจังหวัดชายแดนภาคใต้ =\$bDistribution of Butyltin (BTs) in water and some marine organism species from fishing port areas in the Southern Border Provinces /\$cอับดุลนาเซอร์ ฮายีสาماعيل.
ตัวเล่มมีภาพประกอบ แต่ไม่ได้นำมาลงรายการในเขตข้อมูล ๓๐๐ \$bภาพประกอบ	๓๐๐ \$a๑๕๑ หน้า :\$bภาพประกอบ
ไม่ได้ลงรายการหมายเหตุ ผู้ให้ทุนงานวิจัย	๕๐๐ ## \$aการวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี พุทธศักราช ๒๕๕๖.
ไม่ได้ลงรายการผู้แต่งร่วมบุคคลในเขตข้อมูล ๗๐๐ \$cบัณฑิต จุลาสัย ... [และคนอื่นๆ].	๗๐๐ ๐# \$aวารุณี ณ นคร.

ตาราง ๔.๑๗ แสดงตัวอย่างของการลงทะเบียนที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่
(เขตข้อมูล ๐๒๐-๗๑๐) จำแนกตามการใช้ตัวบ่งชี้ไม่ถูกต้อง

หน่วย : รายการ

รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้อง
ใช้ตัวบ่งชี้ไม่ถูกต้อง	
ไม่ระบุตัวบ่งชี้ในเขตข้อมูล ๐๘๒	๐๘๒ ๐๔ \$aจ ๓๗๒.๒๑๘ \$b๒๒๖ก ๒๕๖๑
ไม่ระบุตัวบ่งชี้ในเขตข้อมูล ๒๔๖ ๒๔๖ ## \$aการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำส้มสายชูหมักจาก ดอกกระเจี๊ยบแดง	๒๔๖ ๓๐ \$aการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำส้มสายชูหมัก จากดอกกระเจี๊ยบแดง
๒๔๖ ## \$aThe learning process about rice by integration the STEAM education of early childhoods with the community participation	๒๔๖ ๓๑ \$aThe learning process about rice by integration the STEAM education of early childhoods with the community participation
ใช้ตัวบ่งชี้เขตข้อมูล ๗๐๐ ไม่ถูกต้อง ๗๐๐ ๐๒ \$a \$aจรูญศรี มาติลิกโกวิท.	๗๐๐ ๐# \$a \$aจรูญศรี มาติลิกโกวิท.
ไม่ระบุตัวบ่งชี้เขตข้อมูล ๗๐๐ ๗๐๐ ## \$aสุวรรณา ทองดอนคำ.	๗๐๐ ๐# \$aสุวรรณา ทองดอนคำ.
ใช้ตัวบ่งชี้เขตข้อมูล ๗๐๐ สำหรับผู้แต่งร่วมภาษาอังกฤษ ไม่ถูกต้อง ๗๐๐ ๐# \$aสุวรรณา ทองดอนคำ.	๗๐๐ ๑# \$aConcepcion, Mercy T.
ใช้ตัวบ่งชี้ไม่ถูกต้อง	
ไม่ระบุตัวบ่งชี้เขตข้อมูล ๗๑๐ ๗๑๐ ## \$aณัฐสุภา จิวศิวานนท์.	๗๑๐ ๒# \$aณัฐสุภา จิวศิวานนท์.

ตาราง ๔.๑๘ แสดงตัวอย่างของการลงทะเบียนที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่
(เขตข้อมูล ๐๒๐-๗๑๐) จำแนกตามการใช้เขตข้อมูลไม่ถูกต้อง

หน่วย : รายการ

รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้อง
ใช้เขตข้อมูลไม่ถูกต้อง	
ลงรายการเขตข้อมูล ๐๔๐ กำหนดภาษาไม่ถูกต้อง	ใช้เขตข้อมูล ๐๔๑
ลงรายการเขตข้อมูล ๖๕๐ กำหนดหัวเรื่องทางภูมิศาสตร์ ซึ่งไม่ถูกต้อง	ใช้เขตข้อมูล ๖๕๑

ตาราง ๔.๑๙ แสดงตัวอย่างของการลงรหัสที่ไม่ถูกต้องในเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่
(เขตข้อมูล ๐๒๐-๗๑๐) จำแนกตามการใช้รหัสเขตข้อมูลย่อยไม่ถูกต้อง

หน่วย : รายการ

รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้อง
ใช้รหัสเขตข้อมูลย่อยไม่ถูกต้อง	
ใช้สัญลักษณ์การลงรายการชื่อเรื่องย่อยในเขตข้อมูล ๒๔๕ \$b ไม่ถูกต้อง :\$bModel cnstruction of Good-Gevernance administration of Basic Educational Institutions in the Three Southern border provinces	\$การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักธรรมาภิบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ =\$bModel cnstruction of Good-Gevernance administration of Basic Educational Institutions in the Three Southern border provinces
ไม่ได้ใส่เครื่องหมาย (/) สำหรับการแจ้งความรับผิดชอบ ในเขตข้อมูล ๒๔๕ \$c \$การพัฒนาผลิตภัณฑ์ส้มแขกเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าสาป \$cวิภาดา มุรินทร์นพมาศ และคณะ.	\$การพัฒนาผลิตภัณฑ์ส้มแขกเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าสาป /\$cวิภาดา มุรินทร์ นพมาศ และคณะ.
ใช้เครื่องหมายเขตข้อมูล ๒๔๖ \$c ไม่ถูกต้อง \$ยะลา :\$มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ;\$c๒๕๖๑.	\$ยะลา :\$มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, \$c๒๕๖๑.
ใช้รหัสเขตข้อมูลย่อยไม่ถูกต้อง	
ใช้เครื่อง \$b เขตข้อมูล ๓๐๐ ไม่ถูกต้อง \$๒๑๔ หน้า :^bภาพประกอบ	\$๒๑๔ หน้า :\$bภาพประกอบ
ใช้ \$x กำหนดหัวเรื่องทางภูมิศาสตร์ในเขตข้อมูล ๖๕๐ ไม่ ถูกต้อง \$จริยธรรมอิสลาม \$xสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.	\$จริยธรรมอิสลาม \$zสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.
ไม่ได้ใส่เขตข้อมูลย่อย \$b ในเขตข้อมูล ๗๑๐ \$มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.สถาบันวิจัยและพัฒนา ชายแดนใต้	\$มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.\$bสถาบันวิจัยและ พัฒนาชายแดนใต้

๓. การพิมพ์

ผลการตรวจสอบการพิมพ์ ในแต่ละเขตข้อมูล ดังตาราง ๔.๒๐

ตาราง ๔.๒๐ แสดงผลการตรวจสอบการพิมพ์ จำแนกตามเขตข้อมูลความยาวคงที่

หน่วย : เขตข้อมูล

รายการตรวจสอบ	พิมพ์ถูกต้อง		พิมพ์ไม่ถูกต้อง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เขตข้อมูลความยาวคงที่					
๐๐๘ ส่วนนำ					
๐๖ ประเภทของปีพิมพ์	๒๘๖	๑๐๐	๐	๐	๒๘๖
๐๗-๑๐ ปีที่เริ่มต้น	๒๘๕	๑๐๐	๐	๐	๒๘๕
๑๕-๑๗ สถานที่พิมพ์	๒๘๕	๑๐๐	๐	๐	๒๘๕
๑๘-๒๑ ภาพประกอบ	๒๑๓	๑๐๐	๐	๐	๒๑๓
๓๕-๓๗ ภาษา	๒๘๖	๙๙.๖๕	๑	๐.๓๕	๒๘๗
รวมเขตข้อมูลความยาวคงที่	๑,๓๕๕	๙๙.๙๓	๑	๐.๐๗	๑,๓๕๕

จากตาราง ๔.๒๐ พบว่า

เขตข้อมูลความยาวคงที่ มีการพิมพ์ถูกต้อง ร้อยละ ๙๙.๙๓ และพิมพ์ไม่ถูกต้อง ร้อยละ ๐.๐๗ โดยรายการที่พิมพ์ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ ประเภทของปีพิมพ์ ปีที่เริ่มต้น สถานที่พิมพ์ ภาพประกอบ ร้อยละ ๑๐๐ และรายการที่พิมพ์ไม่ถูกต้อง ได้แก่ ภาษา ร้อยละ ๐.๓๕

ตาราง ๔.๒๑ แสดงผลการตรวจสอบการพิมพ์ จำแนกตามเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่

หน่วย : เขตข้อมูล

รายการตรวจสอบ	พิมพ์ถูกต้อง		พิมพ์ไม่ถูกต้อง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่					
๐๒๐ เลขมาตรฐานหนังสือสากล	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐
๐๔๑ รหัสภาษา	๓๑๔	๙๙.๖๘	๑	๐.๓๒	๓๑๕
๐๘๒ เลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	๑,๑๐๘	๙๙.๑๙	๙	๐.๘๑	๑,๑๑๗
๑๐๐ ผู้แต่งบุคคล	๘๕๔	๙๙.๘๘	๑	๐.๑๒	๘๕๕
๑๑๐ ผู้แต่งนิติบุคคล	๗	๘๗.๕๐	๑	๑๒.๕๐	๘

ตาราง ๔.๒๑ (ต่อ)

รายการตรวจสอบ		พิมพ์ถูกต้อง		พิมพ์ไม่ถูกต้อง		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่						
๒๔๕	ชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ	๑,๒๖๕	๙๙.๔๕	๗	๐.๕๕	๑,๒๗๒
๒๔๖	ชื่อเรื่องที่แตกต่างกัน	๒๒๔	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๒๒๔
๒๕๐	ครั้งที่พิมพ์	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐
๒๖๐	การพิมพ์ การจัดจำหน่าย	๑,๔๓๒	๙๙.๔๔	๘	๐.๕๖	๑,๔๔๐
๓๐๐	ลักษณะทางกายภาพ	๙๘๘	๙๙.๒๐	๘	๐.๘๐	๙๙๖
๔๔๐/๔๙๐	ชื่อชุด	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐
๕๐๐	หมายเหตุทั่วไป	๖๑๑	๙๙.๕๑	๓	๐.๔๙	๖๑๔
๕๐๒	หมายเหตุปริญญาบัตร	๑๗๐	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๑๗๐
๖๐๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อบุคคล	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐
๖๑๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อนิติบุคคล	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๑๒๗
๖๕๐	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทั่วไป	๒,๙๗๓	๙๙.๕๓	๑๔	๐.๔๗	๒,๙๘๗
๖๕๑	รายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทาง ภูมิศาสตร์	๘๑	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๘๑
๗๐๐	รายการเพิ่ม - ชื่อบุคคล	๑,๒๑๔	๙๙.๘๔	๒	๐.๑๖	๑,๒๑๖
๗๑๐	รายการเพิ่ม - ชื่อนิติบุคคล	๓๓๓	๙๙.๔๐	๒	๐.๖๐	๓๓๕
รวมเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่		๑๑,๗๐๑	๙๙.๕๒	๕๖	๐.๙๔	๑๑,๗๕๗
รวมทั้งหมด		๑๓,๐๕๖	๙๙.๕๗	๕๗	๐.๔๓	๑๓,๑๑๓

จากตาราง ๔.๒๑ พบว่า

เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ มีการพิมพ์ถูกต้อง ร้อยละ ๙๙.๕๗ และพิมพ์ไม่ถูกต้อง ร้อยละ ๐.๔๓ โดยรายการที่พิมพ์ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการชื่อเรื่องที่แตกต่างกัน การลงรายการหมายเหตุทั่วไป การลงรายการหมายเหตุปริญญาบัตร การลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อนิติบุคคล และการลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทางภูมิศาสตร์ ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการผู้แต่ง ร้อยละ ๙๙.๘๘ การลงรายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล ร้อยละ ๙๙.๘๔ ตามลำดับ และรายการที่พิมพ์ไม่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทั่วไป ร้อยละ ๐.๔๗ รองลงมา ได้แก่

การลงรายการเลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) ร้อยละ ๐.๘๑ การลงรายการลักษณะทางกายภาพ ร้อยละ ๐.๘๐ ตามลำดับ

แสดงตัวอย่างของการพิมพ์ไม่ถูกต้อง ดังตาราง ๔.๒๒

ตาราง ๔.๒๒ แสดงตัวอย่างของการพิมพ์ไม่ถูกต้อง จำแนกตามการลงรายการตามรูปแบบ

MARC

หน่วย : รายการ

รายการที่ไม่ถูกต้อง	รายการที่ถูกต้อง
ลงปีพ.ศ. ประเภทปีที่พิมพ์ไม่ตรงกับตัวเลข ๒๕๕๖	๒๕๖๐
ลงปีพ.ศ. เลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) ไม่ตรงกับตัวเลข ๒๕๕๙	๒๕๕๖
ลงปีพ.ศ. ลักษณะทางกายภาพ ไม่ตรงกับตัวเลข ๒๕๕๖	๒๕๕๙
ตัวอักษรตัวแรกของชื่อหนังสือที่กำหนดเลขเรียกไม่ ตรงกับชื่อเรื่อง อ๒๓๖ก	ปริมาณสารพฤกษศาสตร์เคมีรวมและฤทธิ์ต้าน อนุมูลอิสระของน้ำผึ้งชันโรง
ตัวอักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่งที่กำหนดเลขเรียกไม่ตรง กับชื่อผู้แต่ง พ๒๔๕ก	มหาวิทยาลัยทักษิณ
การเพิ่มศักยภาพในการผลิตพรรณไม้น้ำ หญ้าทะเล และสาหร่ายทะเล สู่เชิงพาณิชย์ด้วย เทคโนโลยีชีวภาพ	การเพิ่มศักยภาพในการผลิตพรรณไม้น้ำ หญ้า ทะเล และสาหร่ายทะเล สู่เชิงพาณิชย์ด้วย เทคโนโลยีชีวภาพ
Conception, Mercy T.	Concepcion, Mercy T
ตาราง	ตาราง
มหาวิทยาลัยศรีเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
การวิจัย	การวิจัย
สถาบันวิจัยและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ไม่ต้องใส่คำว่า “จังหวัด” สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสะดวกรวดเร็ว สามารถตอบสนองต่อการใช้งานของผู้ใช้บริการ และจะได้มีข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย ผู้ใช้บริการสามารถนำไปอ้างอิงทำผลงานทางวิชาการ ผลการวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib สรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

๑. การตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน AACR2 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ (Anglo American Cataloging Rules 2 Edition)

ผลการตรวจสอบการลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน พบว่า ในจำนวน ๒๘๗ ระเบียบ มีตำแหน่งที่ตรวจสอบทั้งหมด ๖,๐๙๔ ตำแหน่ง มีการลงรายการถูกต้อง จำนวน ๓,๖๒๔ ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๗ และมีอัตราความผิดพลาดจำนวน ๒,๔๗๐ ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๓ ซึ่งอัตราความผิดพลาดนี้ ส่วนใหญ่ไม่ได้นำมาลงรายการ จำนวน ๒,๔๓๕ คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๙๖ และอัตราความผิดพลาดของการลงรายการไม่ถูกต้อง จำนวน ๓๕ ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๗ ซึ่งการลงรายการที่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการการพิมพ์, การจำหน่าย ร้อยละ ๙๙.๖๕ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการการแจ้งความรับผิดชอบ ร้อยละ ๙๙.๔๑ และการลงรายการชื่อเรื่อง ร้อยละ ๙๒.๐๒ ตามลำดับ

ส่วนที่ลงรายการผิดพลาดมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการชื่อชุด ฉบับพิมพ์ และเลขมาตรฐานหนังสือสากล ISBN ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการหมายเหตุ ร้อยละ ๑๗.๖๓ การลงรายการชื่อเรื่อง ร้อยละ ๗.๙๗ ตามลำดับ

๒. การตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

ผลการตรวจสอบจำนวนรายการทั้งหมดจำแนกตามเขตข้อมูล มีจำนวนรายการที่

ตรวจสอบ พบว่า ในเขตข้อมูล ๐๐๘,๐๒๐ – ๗XX จำนวน ๒๘๗ ระเบียบ มีตำแหน่งที่ตรวจสอบทั้งหมด ๒๔,๔๙๒ ตำแหน่ง ซึ่งเขตข้อมูลที่มีจำนวนมากที่สุด คือ เขตข้อมูล ๖๕๐ (รายการเพิ่มหัวเรื่อง – หัวเรื่องทั่วไป) จำนวน ๕,๒๙๖ หัวเรื่อง

ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 จำแนกตามรายละเอียดในแต่ละเขตข้อมูลความยาวคงที่ มีตำแหน่งที่ตรวจสอบทั้งหมด ๑,๔๓๕ ตำแหน่ง พบว่า เขตข้อมูลความยาวคงที่ มีการลงรายการที่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ ภาษา ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา ได้แก่ ประเภทของปีพิมพ์ ร้อยละ ๙๙.๖๕ ปีที่เริ่มต้น สถานที่พิมพ์ ร้อยละ ๙๙.๓๐ และภาพประกอบ ร้อยละ ๙๔.๒๒ ตามลำดับ ส่วนเขตข้อมูล ที่มีการลงรายการผิดพลาดมากที่สุด ได้แก่ ภาพประกอบ อัตราความผิดพลาดร้อยละ ๒๕.๗๘ รองลงมา ได้แก่ ปีที่เริ่มต้น และสถานที่พิมพ์ อัตราความผิดพลาดร้อยละ ๐.๗๐ และประเภทของปีที่พิมพ์ ร้อยละ ๐.๓๕ ตามลำดับ ซึ่งอัตราความผิดพลาดนี้ ส่วนใหญ่ไม่นำมาลงรายการ

ผลการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21 จำแนกตามรายละเอียดในแต่ละเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ มีตำแหน่งที่ตรวจสอบทั้งหมด ๒๓,๐๕๗ ตำแหน่ง พบว่า มีการลงรายการที่ถูกต้องมากที่สุด การพิมพ์ การจัดจำหน่าย ร้อยละ ๙๙.๗๙ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการเลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) ร้อยละ ๙๙.๑๙ การลงรายการชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ ร้อยละ ๘๘.๐๓ การลงรายการลักษณะทางกายภาพ ร้อยละ ๘๖.๙๗ และการลงรายการหมายเหตุทั่วไป ร้อยละ ๘๘.๙๑ ตามลำดับ ส่วนเขตข้อมูล ที่มีการลงรายการผิดพลาดมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการเลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) การลงรายการครั้งที่พิมพ์ การลงรายการชื่อชุด และการลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง-ชื่อบุคคล ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการผู้แต่งนิติบุคคล อัตราความผิดพลาดร้อยละ๙๘.๗๙ การลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง-ชื่อนิติบุคคล อัตราความผิดพลาดร้อยละ ๙๑.๕๑ ตามลำดับ ซึ่งอัตราความผิดพลาดนี้ ส่วนใหญ่ไม่นำมาลงรายการ

๓. การพิมพ์

ผลการตรวจสอบการพิมพ์ จำแนกตามเขตข้อมูลความยาวคงที่ พบว่า การลงรายการเขตข้อมูลความยาวคงที่ มีการพิมพ์ถูกต้อง ร้อยละ ๙๙.๙๓ และพิมพ์ไม่ถูกต้อง ร้อยละ ๐.๐๗ โดยรายการที่พิมพ์ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ ประเภทของปีพิมพ์ ปีที่เริ่มต้น สถานที่พิมพ์ และภาพประกอบ ร้อยละ ๑๐๐ ตามลำดับ และรายการที่พิมพ์ไม่ถูกต้อง ได้แก่ ภาษา ร้อยละ ๐.๓๕

ผลการตรวจสอบการพิมพ์ จำแนกตามเขตข้อมูลความยาวไม่คงที่ พบว่า มีการพิมพ์ถูกต้อง ร้อยละ ๙๙.๕๒ และพิมพ์ไม่ถูกต้อง ร้อยละ ๐.๔๘ โดยรายการที่พิมพ์ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการชื่อเรื่องที่แตกต่าง การลงรายการหมายเหตุทั่วไป การลงรายการหมายเหตุปริญญาบัตร การลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง – ชื่อนิติบุคคล และการลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง – หัวเรื่องทางภูมิศาสตร์ ร้อยละ ๑๐๐ ได้แก่ การลงรายการผู้แต่ง ร้อยละ ๙๙.๘๘ การลงรายการเพิ่ม-ชื่อบุคคล

ร้อยละ ๙๙.๘๔ ตามลำดับ และรายการที่พิมพ์ไม่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การลงรายการเพิ่มหัวเรื่อง – หัวเรื่องทั่วไป ร้อยละ ๐.๔๗ รองลงมา ได้แก่ การลงรายการเลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) ร้อยละ ๐.๘๑ การลงรายการลักษณะทางกายภาพ ร้อยละ ๐.๘๐ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการบรรณานุกรม วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ WALAI AutoLib ผู้วิเคราะห์มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ประชุมและทำข้อตกลงระหว่างบรรณารักษ์ที่เกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรม ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
๒. เผยแพร่คู่มือการลงรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศประเภทวิทยานิพนธ์และงานวิจัยให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิเคราะห์หมวดหมู่และลงรายการบรรณานุกรม
๓. จัดหาหน่วยงานที่จัดอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์หมวดหมู่และลงรายการบรรณานุกรม เพื่อเรียนการรู้และอัปเดตมาตรฐานการลงรายการที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการจัดการความรู้ (KM). (๒๕๖๐). AACR2 & MARC21. อุดรธานี: ศูนย์วิทยบริการ
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชลธิชา นางรอง. (๒๕๕๒). รายงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการลงรายการหนังสือของ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ธิดาพร สายทะโชติ. (๒๕๕๓). การตรวจสอบความถูกต้องของการลงรายการหนังสือภาษาไทยใน
ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. กรุงเทพฯ :
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญยืน จันทร์สว่าง. (๒๕๕๓). รายงานการวิจัย การศึกษาความผิดพลาดของการลงรายการ
สิ่งพิมพ์ตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ และ
รูปแบบมาร์ก จากการฝึกงานของนิสิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปภาดา น้อยคำยาง. (๒๕๕๒). รายงานการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของรายการหนังสือใน
ฐานข้อมูลบรรณานุกรม สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ:
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เปรมฤดี หาญปราบ. (๒๕๕๖). การศึกษาความถูกต้องของการลงรายการหนังสือภาษาไทยตาม
รูปแบบมาร์ก. ปริญญาโท ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภา โภยสุขโข. (๒๕๕๖). รายการและการลงรายการวัสดุสารสนเทศ ในเอกสารการสอนชุดวิชา
การวิเคราะห์สารสนเทศ หน่วยที่ ๘-๑๑. นนทบุรี : สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริงาม แผลงชีพ. (๒๕๕๑). การลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยขององค์การตามหลักเกณฑ์การ
ลงรายการ AACR2 ที่ใช้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย. วารสารรามคำแหง, ปีที่ ๒๖ (ฉบับ
พิเศษ), ๑๕๔-๑๖๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิวนาถ นันทพิชัย และ พีรยุทธ เมตปรีชา. (๒๕๕๗). **พื้นฐานเกี่ยวกับ AACR2 และ MARC21.** เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวิเคราะห์และทำรายการบรรณานุกรม สำหรับการดำเนินงานบนฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย (UCTAL) จัดโดย คณะกรรมการ ThaiLIS ร่วมกับ หน่วยวิจัยนวัตกรรมด้านสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ วันที่ ๑-๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุม ศูนย์ประสานงาน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ กรุงเทพฯ.
- สายสัมพันธ์ คีรีรัตน์. (๒๕๖๐). **คู่มือปฏิบัติงานการลงรายการบรรณานุกรมตามมาตรฐาน AACR2 และ MARC21 ของสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.** กรุงเทพฯ: สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุพัฒน์ สองแสงจันทร์. (๒๕๔๔). **การลงรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องตามหลักเกณฑ์ AACR2, ๑๙๙๘ Revision.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวันนา ทองสีสุกใส. (๒๕๔๓). **MARC21 สำหรับระเบียบหนังสือ/เอกสาร.** ขอนแก่น: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- หน่วยวิจัยนวัตกรรมด้านสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. (๒๕๖๑). **WALAI AutoLib : Research & Innovation.** นครศรีธรรมราช: สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- Bin, Jia. (๒๐๐๗). **An Empirical Study on OCLC Catalog Record Errors for the Copy Cataloging Of Chinese Monographs.** Master' Paper (M.S. in Information Science). Chapel Hill, N.C.: The Faculty of the School of Information and Library Science, University of North Carolina at Chapel Hill. Retrieved September ๑๑, ๒๐๐๙, from, <http://etd.ils.unc.edu/dspace/bitstream/1901/376/1/binjia.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Beall, Jeffrey. (๒๐๐๔). Using OCLC Connexion to Find Typographical Errors in Authority Records. **OCLC System & Services: International Digital library Perspectives**. ๒๐(๒): ๗๑-๗๕. Retrieved April ๑๘, ๒๐๑๘, from <http://www.emeraldinsight.com/Insight/viewPDF.jsp?contentType=Article&FileName=html/Output/Published/EmeraldFullTextArticle/Pdf/1640200204.pdf>.
- Chan, Lois Mai, & Vizine-Goetz, Diane. (๑๙๙๗). Errors and Obsolete Elements in Assigned Library of Congress Subject Headings: Implications for Subject Cataloging Subject Authority Control. **Library Resources & Technical Services**. ๔๑(๔): ๒๙๕-๓๒๓.
- Chapman, Ann. (๑๙๙๔, December). Up to Standard? a Study of the Quality of Records in a Shared Cataloguing Database. **Journal of Librarianship and Information Science**. ๒๖(๔): ๒๐๑-๒๑๐.
- Mansor, Yushiana. (๑๙๙๙). **Issues in Developing a Cooperative Cataloging Program in Malaysia: An analysis of MARC Records in Three University Libraries' OPAC Databases**. Dissertation, Ph.D (Library and Information Science) . Pittsburgh: School of Information Sciences, University of Pittsburg. Retrieved April ๑๘ , ๒๐๑๘ , from, <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=๐&did=733970631&SrchMode=1&sid=2&Fm>.
- MARC21 Concise Format for Bibliographic data** (Online). (๒๐๐๒). Available from : <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/> Retrieved January ๒๕, ๒๐๑๙.
- Massey, Owen. (๒๐๐๐). **Auditing Catalogue Quality by Random Sampling**. Dissertation, M.A (Information Science). Loughborough University. Retrieved: April, ๑๘, ๒๐๑๘, from <http://owen.massey.net/dissertation/c5.html>
- Romero, Lisa. (๑๙๙๔). An Analysis of Entry-Level Cataloging Errors: Implications for Instruction and Training. **Journal of Education for Library and Information Science**. ๓๕(๓): ๒๑๐-๒๒๖

ภาคผนวก

แบบบันทึกการตรวจสอบการลงรายการตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแอ่งโกลออเมริกัน
(AACR2) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง.....Bib No.....

รายการ	ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	รวม	หมายเหตุ ลักษณะรายการที่ไม่ถูกต้อง
ผู้แต่งบุคคล				
ผู้แต่งนิติบุคคล				
ชื่อเรื่อง				
ชื่อชุด				
การแจ้งความรับผิดชอบ				
ฉบับพิมพ์				
การพิมพ์, การจำหน่าย				
ลักษณะทางกายภาพ				
หมายเหตุ				
เลขมาตรฐานหนังสือสากล				

แบบบันทึกการตรวจสอบการลงรายการตามรูปแบบ MARC21

ชื่อเรื่อง.....Bib No.....

รายการ	ความถูกต้องของการลงรายการ			หมายเหตุ ลักษณะรายการที่ไม่ถูกต้อง
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	รวม	
1. เขตข้อมูลความยาวคงที่				
เขตข้อมูล 008				
06 ประเภทของปีพิมพ์				
07-10 ปีที่เริ่มต้น				
15-17 สถานที่พิมพ์				
18-21 ภาพประกอบ				
35-37 ภาษา				
2. เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่				
เขตข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เขตข้อมูลย่อย		
020 เลขมาตรฐานสากลสำหรับหนังสือ (ISBN)				
	1			
	2			
		\$a		
041 รหัสภาษา				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
		\$h		
082 เลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
100 รายการหลัก - ชื่อบุคคล				
	1			
	2			
		\$a		
		\$d		
110 รายการหลัก - ชื่อนิติบุคคล				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
245 ชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
		\$c		

รายการ			ความถูกต้องของการลงรายการ			หมายเหตุ ลักษณะรายการที่ไม่ถูกต้อง
			ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	รวม	
เขตข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เขตข้อมูล ย่อย				
246 ชื่อเรื่องแตกต่าง						
	1					
	2					
		\$a				
250 การแจ้งการพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์						
	1					
	2					
		\$a				
260 การพิมพ์ การจัดจำหน่าย						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				
		\$c				
300 ลักษณะข้อมูลทางกายภาพ						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				
500 หมายเหตุทั่วไป						
	1					
	2					
		\$a				
502 หมายเหตุปริญญาบัตร						
	1					
	2					
		\$a				
600 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อบุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$c				
		\$d				
		\$x				
		\$y				
		\$z				

รายการ			ความถูกต้องของการลงรายการ			หมายเหตุ ลักษณะรายการที่ไม่ถูกต้อง
			ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	รวม	
เขตข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เขตข้อมูล ย่อย				
610 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อนิติบุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				
		\$x				
		\$y				
		\$z				
650 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทั่วไป						
	1					
	2					
		\$a				
		\$x				
		\$y				
		\$z				
651 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อทางภูมิศาสตร์						
	1					
	2					
		\$a				
		\$x				
		\$y				
		\$z				
700 รายการเพิ่ม - ชื่อบุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$e				
710 รายการเพิ่ม - ชื่อนิติบุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				

แบบบันทึกการตรวจสอบการพิมพ์

ชื่อเรื่อง.....Bib No.....

รายการ	ความถูกต้องของการพิมพ์			หมายเหตุ ลักษณะรายการที่คำพิมพ์ไม่ถูกต้อง
	ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	รวม	
1. เขตข้อมูลความยาวคงที่				
เขตข้อมูล 008				
06	ประเภทของปีพิมพ์			
07-10	ปีที่เริ่มต้น			
15-17	สถานที่พิมพ์			
18-21	ภาพประกอบ			
35-37	ภาษา			
2. เขตข้อมูลความยาวไม่คงที่				
เขตข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เขตข้อมูล ย่อย		
020 เลขมาตรฐานสากลสำหรับหนังสือ (ISBN)				
	1			
	2			
		\$a		
041 รหัสภาษา				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
		\$h		
082 เลขเรียกหนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
100 รายการหลัก - ชื่อบุคคล				
	1			
	2			
		\$a		
		\$d		
110 รายการหลัก - ชื่อนิติบุคคล				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
245 ชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ				
	1			
	2			
		\$a		
		\$b		
		\$c		

รายการ			ความถูกต้องของการพิมพ์			หมายเหตุ ลักษณะรายการที่คำพิมพ์ไม่ถูกต้อง
			ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	รวม	
เขตข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เขตข้อมูล ย่อย				
246 ชื่อเรื่องแตกต่าง						
	1					
	2					
		\$a				
250 การแจ้งการพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์หรือฉบับพิมพ์						
	1					
	2					
		\$a				
260 การพิมพ์ การจัดจำหน่าย						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				
		\$c				
300 ลักษณะข้อมูลทางกายภาพ						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				
500 หมายเหตุทั่วไป						
	1					
	2					
		\$a				
502 หมายเหตุปริญญาบัตร						
	1					
	2					
		\$a				
600 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อนุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$c				
		\$d				
		\$x				
		\$y				
		\$z				

รายการ			ความถูกต้องของการพิมพ์			หมายเหตุ ลักษณะรายการที่คำพิมพ์ไม่ถูกต้อง
			ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	รวม	
เขตข้อมูล	ตัวบ่งชี้	เขตข้อมูล ย่อย				
610 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อนิติบุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				
		\$x				
		\$y				
		\$z				
650 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - หัวเรื่องทั่วไป						
	1					
	2					
		\$a				
		\$x				
		\$y				
		\$z				
651 รายการเพิ่มหัวเรื่อง - ชื่อทางภูมิศาสตร์						
	1					
	2					
		\$a				
		\$x				
		\$y				
		\$z				
700 รายการเพิ่ม - ชื่อบุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$e				
710 รายการเพิ่ม - ชื่อนิติบุคคล						
	1					
	2					
		\$a				
		\$b				

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวนุสรีลา ยูมะโซ
ตำแหน่งปัจจุบัน บรรณารักษ์
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ ๔๕/๑ ม.๕ ต.รือเสาะ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ๙๖๑๕๐
ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี สาขาการจัดการสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

